

Samsun Tarımında Yeni Ufuklar

SAMTİM

TEMMUZ 2023

Sayı: 81

ISSN: 1305-7588

**TARIM ve ORMAN
BAKANIMIZ SAMSUN'DA**

YEDİĞİNE İÇTİĞİNE
DİKKAT ET

GÜVENİLİR GIDA
TÜKET

SAHİBİ

Samsun İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü Adına İbrahim
Sağlam
İl Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Erol Baş

YAYIN KURULU

Erol Baş
Lale Baykal
İcabi Çağan
Seda Türkkaş
Orhan Şanlı
İbrahim İlhan
Rukiye Cansız
Yetkin Esen
Namık Akgül
Hatice Olgun
Ahmet Şenoğlu

FOTOĞRAFLAR

Recep Yapıncak

YÖNETİM YERİ

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No: 7
55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON

0 362 231 37 00 / 270

Faks

0 362 233 21 63

E-POSTA

samsun@tarimorman.gov.tr

TASARIM DİZGİ

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

ISSN: 1305-7588

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Yayını
Olan SANTİM Dergisi Yaygın Süreli Yayıdır

Kıymetli Santim Okurları,

İlimiz genelinde sebzedden hububata çeşitli tarla ürünlerinin birçoğunda hasatların gerçekleştiği bugünlerde SANTİM dergimizin yeni bir sayısıyla daha sizlerle birlikte olmanın heyecanı içerisindeyiz.

Üretim sezonu itibarıyla, İlimiz ve ilçelerimiz genelinde biçerdöverle arpa- buğday hasadını başlatmış bulunuyoruz. Bilindiği üzere belgeli biçerdöver operatörlerinin yetişmesine ve denetimine verdiğimiz önemi her platformda tekrar ediyoruz. Amacımız; bu alanda hasat kayıplarını en aza indirebilmek ve böylelikle bir yandan ülke ekonomisine katkı sunarken bir yandan da daha küçük ölçekte üreticinin cebine giren kazancın tarlada heba olmasını önlemektir.

Bir oran vermek gerekirse İlimizdeki buğday ekiliş alanlarının % 80'i biçerdöverle hasat edilmektedir. Bu bağlamda çiftçilerimize, meseleye daha duyarlı yaklaşarak operatör Belgesi olmayan sürücülere biçim yaptırmamaları ve tarlasında biçerdöveri gözlemlemek suretiyle dane kaybına sebep olan operatörleri İl/ İlçe Müdürlüklerine bildirerek yetkililerden yardım istemeleri gerektiğini bir kez de buradan hatırlatmak isterim.

Dane kaybını önlemek için bu sene de İl ve İlçe Müdürlüklerimizde çok sayıda kontrolör arkadaşımız görevli olup hasat boyunca sahada olacaklardır. Kurallara uymayan biçerdöver sahibi ve operatörlerine ilgili kanuna göre cezai işlem yapılacaktır. Yine çiftçilerimiz bu sene de anız yangınlarına karşı da uyanık ve dikkatli davranmalıdır. Zira Anız Yakma Yasağına uyulmaması halinde de bu kişilere cezai yaptırım uygulanacaktır.

Fındık Rekolte Tahmin çalışmalarımız, ilgili personelimizin sahadaki titiz çalışması sayesinde bu sene de 13 ilçemizde tamamlanmış olup nihai rapor her sene olduğu gibi Bakanlığımıza sunulacaktır. Öte yandan pek çok ürünün aynı mevsimde yetiştiği İlimizde meyve- sebze konusunda da bereketli günler yaşanırken karpuz, kavun, biber, domates hasadı tüm hızıyla devam etmekte ve fiyatlar üreticiye memnuniyet vermektedir.

Tarımda ve her konuda inşallah çok daha iyi günleri hep birlikte göreceğimiz temennisiyle sözlerimi burada bitirirken, siz değerli üreticilerimize başta sağlık esenlik ve bol bereketli bir hasat sezonu diliyorum.

İbrahim SAĞLAM

İl Müdürü

Tarım ve Orman Bakanımız İbrahim Yumaklı Samsun'da Sektöre Dair Önemli Açıklamalarda Bulundu

Tarım ve Orman Bakanımız İbrahim Yumaklı, "Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği 2. Küresel Tarım Forumu"na katılmak üzere Samsun'a geldi. Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından organize edilen Agricitites (Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği) 2. Küresel Tarım Forumu Açılışı, 19 Temmuz 2023 Çarşamba günü saat 10.00'da Şehit Ömer Halisdemir Kongre Salonu'nda gerçekleştirildi.

Açılıшта söz alan Tarım ve Orman Bakanımız İbrahim Yumaklı: "Artık devletler tarım sektörünü milli savunma sanayisi kadar önemli görmekteler. Sanayiniz ve teknolojiniz ne kadar gelişirse gelişsin, eğer insanların temel ihtiyaçlarını karşılayamazsanız ki bu tarım sektörüdür, o zaman diğer alanlarda güçlü olmanız çok da bir şey ifade etmeyebilir. Tahminlere göre 2050'de dünya nüfusu 10 milyara yaklaşacak. Ülkemizin de 100 milyonu geçmesi söz konusu olacak.

Foruma, Tarım ve orman Bakanımız İbrahim Yumaklı'nın yanı sıra; Samsun Valisi Doç. Dr. Zülkif Dağlı, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Mehmet Muş, AK Parti Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yavuz Ünal'ın yanı sıra Azerbaycan, Somali, Kuzey Makedonya ve Kamerun'dan katılımcılar ile yurt içinden çeşitli İl ve İlçelerin belediye başkanları, kurum amirleri ve personel katıldı.

Bunun yanı sıra insan hareketleri, turizm ve farklı sebeplerle kıtalar arası geçişe çok büyük oranda kapı aralanmış durumda. Sadece ülkemize bu yıl 50 milyona yakın turist geldi. Türkiye olarak 85 milyon nüfusumuzun, 50 milyon turistimizin gıda gereksinimini karşılıyor. Bunun yanı sıra 30 milyar dolarlık ihracat rakamına ulaşmış durumdayız. Tarım sektörünün gelişmesi için Bakanlık olarak ben ve ekibim, rekabet gücünün artması için etkin politikalar oluşturmanın gayreti içerisindeyiz." diye konuştu.

Dünyadaki değişkenliklere 'yeni normal' adının verildiğini dile getiren Bakan Yumaklı: "Tarım sektörü

için konuşacak olursak, Kovid-19'un yeni normalin önemli unsurlarından biri olduğunu söyleyebilirim. Nüfus artışının yeni normalin unsurlarından biri olduğunu söyleyebilirim. Ülkeler arası savaşların ya da farklı ülkelerdeki iç çatışmaların, göçlerin yeni normal olduğunu söyleyebilirim. Doğal afetleri yeni normalin bir parçası olarak söyleyebilirim. Sadece orman yangını ile uğraşmıyoruz. Ülkemizin kuzey tarafında

aynı anda, aynı günde sel felaketi ile meşgul olurken, güneyimizde de orman yangını vardı. Bu, pek çok ülke için de bu şekilde.

Daha dün bir ülkede hiç de algılayamayacağımız biçimde orman yangınları çıktı. Bunlar bütün Dünya için yeni normal tanımının içerisine girdi. Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin sadece jenerik bir cümle olmadığını hayat bize gelecekte gösterecek. O yüzden bu yeni normallerin ülkelerin gıda arz güvenliğini önemli ölçüde tehdit ettiğinin farkına varılması gerekir. Artık devletler tarım sektörünü milli savunma sanayisi kadar önemli görmekteler. Sanayiniz ve teknolojiniz ne kadar gelişirse gelişsin, eğer insanların temel ihtiyaçlarını karşılayamazsanız ki bu tarım sektörüdür, o zaman diğer alanlarda güçlü olmanız çok da bir şey ifade etmeyebilir." dedi.

Son 21 yılda Türkiye olarak tarım sektöründe önemli başarılar elde edildiğine vurgu yapan Tarım ve Orman Bakanımız İbrahim Yumaklı: "Tarımla ilgili 15 kanun yürürlüğe girdi. Çünkü sektörünüzü mutlaka yasal düzenlemelerle güçlendirmeniz gerekir. Çiftçilerimize reel rakamlarla bugün itibarıyla söylüyorum, 841 milyar liralık tarımsal destek ödemesi yapıldı. Yaklaşık 1200 baraj ve gölet inşa edilerek 22 milyon dekar alan ilaveten

sulamaya açıldı. Kırsal kalkınma alanında da yaklaşık 100 bin projeye 90 milyara yakın destek sağlanarak kırsal kalkınmanın güçlenmesine Hükümet olarak destek vermiş olduk. 30 milyar dolarlık ilave ihracatla Avrupa'nın en büyük tarımsal gücü olurken, dünyanın da en büyük 10'uncu tarım ekonomisi olmayı başardık." ifadelerini kullandı.

Planlı üretime geçişin de sinyallerini veren

Bakan Yumaklı: "Geçen yıldan başlattığımız yasal mevzuatla güçlendirmemiz gereken bazı hususlar vardı. 5 Nisan'da Resmi Gazete'de yayımlandı. Önümüzdeki dönemde ülke olarak yeni normallere çok daha hazır hale gelmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yeni normallerin başlıkları, ekilmeyen arazilerin üretime kazandırılması, tarımsal üretim yapılan tüm alanların kayıt altına alınması. Çünkü ölçemediğiniz bir şeyi

yönetemezsiniz. İnşallah en kısa zamanda planlı üretime geçilmesinin başlangıcını yapacağız. Kaynaklarınıza göre üretim yapmalısınız. Dolayısıyla suya göre tarım yapılması, sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılmasına yönelik uygulamalar... Yapılan düzenlemelerle özellikle üretim kaynaklarımızı hem optimize etmek hem de tarımsal hasılamızı artırmanın yolunu bulmuş olduk." diye konuştu.

Tarımsal faaliyetlerde bilgi ve deneyim aktarımının son derece önemli olduğuna işaret eden Bakan Yumaklı: "Yeni tarım döneminde bunlardan bir bölümünü uygulamaya geçirebiliriz ama emin

olduğum bir şey var, dört başı mamur bir şey oluşturmadan yola çıkmayacağız. Çünkü attığımız adımlar, bundan sonrasının 20- 30 yıllarını ifade etmiş olacak. Şehirler kendilerini marka yapmak istiyorlarsa mutlaka tarımdan başlamaları gerekir. Tarım sadece bir bitkisel üretim faaliyeti değildir. Şehirlerin gelişmesi önemli ancak biz bu gelişmenin tarım arazilerinde de olmasını özellikle belediye başkanlarımızdan bekliyoruz." dedi.

Son yaşanan depremde hasar gören yerlerin neredeyse tamamına yakınının tarım arazilerinin üzerindeki yapılaşmadan kaynaklandığının altını çizen Bakan Yumaklı: "Şehirlerin uygulamalarının Bakanlığa entegrasyonu konusunda İl ve Bölge Müdürlerimize talimat verdik ama o da yetmez ise benim telefonum 7/ 24 açık. Onun dışında da

suların tarımsal üretimde kullanılması gerekir. Sayın Cumhurbaşkanımızın, 'Ambarın anahtarı kimdeyse güç ondadır' ifadesiyle tarımsal üretimde bize yeni görevlerin düştüğü söylemem gerekir." diye konuştu.

Ormanların 'yeşil vatan' olduğunu vurgulayan Bakan Yumaklı sözlerini şöyle tamamladı: "Bir ağacın 20 yılda geliştiğini düşünürsek, saatler içinde bu yılların heba olmasına sebep olacak davranışlardan kaçınmak gerekir. Sadece orman olmasına gerek yok. Tarım arazilerinde de yangın çıkarabilecek her türlü davranıştan kaçınalım. Bu, bir izmaritin orman kenarına ya da tarlanın ortasına atılması olabilir. Piknik yaparken yakılacak küçük bir ateş olabilir. Lütfen bunlardan kaçınalım. Ağustos sonuna kadar alarm durumundayız. Çok şükür, kabiliyetlerimiz, müdahale yetkinliğimiz gün geçtikçe iyileşti.

istediğiniz kadar destek Bakanlığımız tarafından verilecektir. Köyden kente göçün kent yaşamında ne gibi maliyetler oluşturduğu biliyoruz. Tarımsal üretimde tutulacak nüfusun iki kat artısının olacağını söylemek mümkün. Gençlerin ve kadınların tarıma ilgisini sağlamamız gerekiyor. Gençler teknoloji takipleriyle, yenilikçi fikirleriyle çok önemli katkılar sağlıyor. Elbette kadının olmadığı yerde üretim de olmuyor, hiçbir şey olmuyor." açıklamasında bulundu.

Pazarlama konusuna da dikkat çeken Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı: "Siz ürünü ihtiyacın emrettiği şekilde yaparsanız, pazarlama sorunu kalkar. Su kaynaklarının korunmasına yönelik yapılacak uygulamaların mutlaka planımızda olması gerekir. Atık

Bugün itibarıyla aynı anda orta ve üst ölçekli belli sayıda yangına çok hızlı şekilde müdahale edebiliyoruz ama bu kabiliyetimiz var diye olmamasına dâhil mücadeleden geri durmamız gerekiyor. Eğer herhangi bir yangın ibaresi görürseniz lütfen en yakındaki güvenlik güçlerine ya da 112'yi arayıp bilgi verin. Çünkü yeşil vatanı korumak sadece Devletin değil, bu vatanın bütün evlatlarının birinci

derecedeki görevidir."

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam da Sn Bakanımızı Samsun'da ağırlamanın önemine vurgu yaparak; bunca meşguliyeti ve orman yangınları gibi aciliyet arz eden gündemi arasında İlimize yaptığı ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

19- 20 Temmuz 2023 tarihleri arasında sürecek Programda; Tarım Ekonomisi ve Finansman Yönetimi, Örtü Altı Yetiştiriciliği ve Tıbbi Aromatik Bitkiler, Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği, Kuraklık ve Su Yönetimi, Tarımsal Eğitim ve Dijital Tarım gibi konular ele alınmıştır.

Sarı Pas'ta Epidemiye Dikkat !

Buğdayda pasların en erken görülenidir. Ülkemizde buğdayın en önemli pas hastalığıdır. Yaprakların üst yüzeyinde, yaprak kınında başakta hatta kavuzların içinde bile meydana gelmektedir. Yaprığın üst yüzeyinde makine dikişi gibi sarı püstüller oluşturur. Bu püstüllerin dizilişi bir çizgiyi andırdığı için bu pasa Çizgi Pası da denilir. Genel olarak üreticiler arasında Kınacık olarakta bilinir. Hastalığın şiddetli geçtiği zamanlarda yaprak üzerindeki pas sıraları karışır yaprağın tamamını kaplar ve yaprağı öldürür.

Konu ile ilgili açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam; “Sarı pas hastalığı, portakal sarısı (altın sarısı) renkte bir toz gibi olan hastalık sporlarının (püstüllerin) renginden adını almıştır. Pas sporlarının ağırlıkları çok hafif olduğundan az rüzgarla bile etrafa yayılabilirler ve yandaki tarlalara sürüklenebilirler.

Buğday tarlalarında ilkbahardaki yüksek nem veya yağış hastalığın oluşmasını tetikler. Hastalığın oluşması ve gelişmesi için optimum sıcaklık 10-15 °C’ olan ortamdır.

Pas hastalığının artışı ile birlikte besin maddesi ve su kullanımı artar bunun yanı sıra bitkinin fotosentez alanı daralır ve sonuçta dane meydana

getirecek besin maddesi miktarı azalır. Pasların bitkide normal kök gelişimini ve besin maddesi alımını belirli oranda engelledikleri belirlenmiştir. Ayrıca pas enfeksiyonu bitkilerin normalden daha erken olgunluğa erişmelerine neden olduğundan dane doldurma süresinin de kısalmasına neden olur ve zarar artmaktadır.

Çiçeklenme ve daha önceki dönemler zararın en fazla olacağı dönemlerdir. Geç olum dönemi ise zararın en az meydana geleceği dönemdir. Sadece sarı pas oluşan zarar şeklinde ise eğer başakları sarı pas ile

enfekte olmuş ise yaprakta pas ne kadar az olursa olsun dane verimi büyük ölçüde düşmektedir.

Sarı pas hastalığı ile mücadele için öncelikli olarak kültürel tedbir olarak

önce sık ekim yapılmamalıdır. Buğday tarımında iyi hazırlanmış alana mibzer ile ekim tercih edilmelidir. Yabancı ot mücadelesi zamanında yapılmalıdır. Fazla azotlu gübre verilmemeli, bitki besleme toprak analizi sonucuna göre yapılmalıdır. Çiftçilerimiz çeşit seçerken; pasa dayanıklı buğday çeşitleri ile üretim yapmalı, ara konukçu bitkiler imha edilmelidir.

Kimyasal mücadelesinde ise buğdayda alt yapraklarda ilk belirtiler görüldüğünde ve hava şartları uygun olduğunda hastalığa karşı ruhsatlı bitki koruma ürünleriyle uygulama yapılması gerekmektedir. Çiftçilerimize hastalıktan ari, bol bereketli bir hasat sezonu diliyorum.” dedi.

Ladik İlçesinde Lale Şenliği Gerçekleştirildi

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) tarafından desteklenen Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce yürütülen Kırsal Gelir Kaynaklarının Çeşitlendirilmesi Projesi kapsamında 2022 yılında uygulamaya konulan Samsun İli Çiçek Soğanı Üretiminin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanma Olanaklarının Araştırılması Alt Projesi kapsamında Lâdik İlçesinde LALE ŞENLİĞİ gerçekleştirildi.

Başkanı Recep Dirican, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) Başkan V. Şeref Demir, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Lale Şenliğine Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, Ladik Ak Parti İlçe

Tarım ve Kırsal Kalkınma Başkanı Ali Korkmaz, Ladik Belediye Başkan V.Ahmet Dönmez, Ziraat Odası Başkanı İmdat Demir, İlçe Tarım Müdürleri,

Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi Başkanı ve üyesi olan kadın üreticiler ile teknik personel katılımı sağladı.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam yaptığı açılış konuşmasında;

“Serin ve soğuk iklimi seven lale nin yetiştirilebilmesi için uygun iklim ve rakıma sahip olan bölge İlimiz sahil kesiminin taşıdığı riskleri taşımamaktadır. Aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu döneminde de İstanbul da kullanılan soğanların üretiminin bölgede yapıldığı bilgisine ulaşılmış lale üretimi için yapılan tercih tarih tarafından da doğrulanmıştır.

Bu projenin genel amacı; Samsun İlinde ihracatı yapılan doğal çiçek soğanlarının doğadan izinsiz ve düzensiz sökümünün önüne geçmek, kültüre alarak üretimini sağlamak, bölge üreticisinin kırsal gelir kaynaklarını çeşitlendirmek, katma değer sağlamak, salep üretimi ile başladığımız proje kapsamında lale üretimini de yaygınlaştırarak ithalatının önüne geçmek, Samsun İlini ihracatı

yapılan çiçek soğanlarının üretim merkezi haline getirmektir.

İlimiz Lâdik İlçesinde Lâdik Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi (LAODİKEA) üyesi 16 kadın üretici ile birlikte yürütülen proje kapsamında; Her çeşitten 15.000 adet olmak üzere 10 ayrı renk ve çeşitte lale soğanı alınmıştır. Kooperatif üyesi 16 kadın üreticiye temin edilen 150.000 adet lale soğanı üretim ve kontrolünün sağlanması ayrıca görsel olarak da üreticiyi teşvik etmesi amacıyla Lâdik Belediye Başkanlığı tarafından üreticilere tahsis edilen alana toplu olarak dikim yapılmıştır. 10 ayrı renkte tedarik edilen 150.000 adet lale soğanının yaklaşık 10 dekar

arazide dikimi gerçekleştirilmiş 15 Nisan itibariyle tamamı çiçek açmıştır. 3-5 gün çiçekte kalan lalelerde tepe kırması yapılarak yumru üretimi teşvik edilecektir.

Proje ile kooperatif üyesi kadınlarımızın üretim sürecine dahil edilerek

kırsal da kadın üreticilerin desteklenmesi, kırsal gelir kaynaklarının çeşitlendirilmesi, üreticilerimizin gelir seviyelerinin artırılması, İlimiz Ladik İlçesi turizmine katkı sağlaması yanında üretimi yapılan lale soğanlarının alımını yapacağını belirten Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından kullanılacak lale soğanlarının üretimi de yerelden sağlanmış olacaktır. “ dedi.

Şap Hastalığı Nedeniyle Durdurulan Hayvan Hareketleri Kısıtlaması 28 Nisan'da Kalkıyor

Ülkemizde geçtiğimiz Şubat ayında ilk defa görülen SAT-2 serotipi şap hastalığının yayılımının durdurulması ve engellenmesine yönelik yürütülen çalışmalarda önemli bir aşamaya gelindi. SAT-2 serotipi şap hastalığı, daha ülkemizde görülmeden önce gerekli önlemler alınmaya başlanmış olup, 3 Şubat 2023 tarihinde ülkemizde tespit edilir edilmez de etkin bir mücadele stratejisi hızlı bir şekilde hayata geçirilmiştir.

Yapılan çalışmalar kapsamında 23.02.2023 tarihli Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyon Kararı ile İlimiz genelinde tüm hayvan pazarları kapatılmış olup, Bakanlığımızın 25.04.2023 tarihli yapmış olduğu Şap Hastalığı ile Mücadele Toplantısı sonrasında; 28.04.2023 tarihinde hayvan hareketleri kısıtlamalarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

Konu ile ilgili açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekili Nail Kırmacı; “ Şap hastalığının ülkemizde tespit edilmesinin üzerinden kısa bir süre geçmişken yapılan çalışmalar netice vermiş olup, tedbiri elden bırakmadan uygulanan kısıtlamalar Bakanlığımızca Nisan ayı sonunda kaldırılıyor.

SAT-2 serotipine karşı Şap Enstitüsü'nde 37 günde aşı üretimi gerçekleştirilmiş ve toplam 14,5 milyon aşı üretilmiştir. Yaklaşık 13 milyona yakını sahaya gönderilen aşılardan 8 milyona yakını ile hayvanlar aşılandı. Bu süre zarfında, hayvanların kesimine, ihraç ve ithaline yasak getirildi, hayvan pazarları kapatıldı.

Şap hastalığına duyarlı türden hayvanların hareketlerine (il içi ve il dışı) ilkbahar şap aşılama kampanyası süresince getirilen kısıtlamalar, belirlenen kurallar çerçevesinde 28.04.2023 tarihi itibarıyla kaldırılmaktadır.

Bu kapsamda şap hastalığı nedeniyle karantinası devam eden yerler dışında, iller arası büyükbaş hayvan sevklerinde sevk edilecek

büyükbaş hayvanların SAT-2 serotipini içeren aşı ile aşılanmış ve aşılama tarihinden itibaren 21 günlük sürenin geçmiş olması, iller arası küçükbaş hayvan sevklerinde şap aşısı şartı aranmaması, il içi büyükbaş ve küçükbaş hayvan sevklerinde şap aşısı şartı aranmaması, iki aylık yaştan küçük sığır cinsi hayvanların sevklerinde şap aşısı şartı aranmaması ve hayvan pazarlarının açılarak hayvan hareketlerinin serbest bırakılması kararlaştırılmıştır.

Ulusal Hastalık Kontrol Merkezi'nin aldığı kararlar, karantinası devam eden yerler dışında, belirlenen kurallar çerçevesinde 28 Nisan 2023'ten itibaren ülke genelinde uygulanacak olup ülkemize geçmiş olsun diyorum.” dedi

Ayçiçeği Üretiminde Sürdürülebilirlik Projesi Kapsamında Tohum Teslim Töreni Havza’da Gerçekleştirildi

Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından desteklenen ‘Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi’ kapsamında ilimizde yürütülen ‘Ayçiçeği Üretiminde Sürdürülebilirlik Projesi’ tohumluk teslim töreni Havza İlçesi’nde gerçekleştirildi.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam yaptığı açılış konuşmasında; “Ayçiçeği (*Helianthus annuus* L.), günümüzün en önemli yağ bitkilerindendir. Ayçiçeği yağı yemeklik kalitesi yönünden tercih edilen bitkisel yağlar arasında ilk sırayı almaktadır. Ülkemizde kişi başına yaklaşık 18 kg civarında bitkisel sıvı yağ tüketimi mevcuttur.

Proje kapsamında 02/05/2023’te gerçekleştirilen tohumluk teslim töreni programına Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, Havza Belediye Başkanı Sebahattin Özdemir, Havza İlçe Tarım ve Orman Müdür İbrahim Sağlam, Havza Ziraat Odası Başkanı Coşkun Genç, Havza Muhtarlar Derneği Başkanı Adem Şahin, İlçe/Şube Müdürleri, İl/İlçe Müdürlüğü teknik personelleri ile üreticiler katılım sağlamıştır.

Üreticilerimizin kendi tarlasının uzmanı olmasını istediğimiz TAKEP projelerinde önem verdiğimiz konular; tohumlukların tekniğine uygun olarak hazırlanmış tohum yatağına bırakılması ve bitki besleme yani gübrelemenin mutlaka toprak analizine göre yapılmasıdır. İklim şartları fark ettiğiniz üzere değişkenlik göstermekte olup toprak sıcaklığı 8-10 ° C olmadan ekim

yapılmamalıdır. Özellikle kurağa dayanıklı standart ve yüksek verimli çeşitlerle tesis edilen üretim alanlarında, kullanılan çeşitlerle ilgili bilgi üreticiler tarafından mutlaka bilinmesi gerekmektedir.

TÜİK 2022 yılı verilerine göre ayçiçeğinde ülkemizde 9 milyon dekar alanda 2,35 milyon ton üretim bulunmaktadır. Ayçiçeği üretiminde ilk sırayı Tekirdağ ili almakta iken ilimiz 213.730 da alan ve 55.695 ton üretimle ülke genelinde 11. sırada yer almaktadır. Ortalama verim ise dekara 261 kg’dır.

2022 yılı destekleme birim fiyatları mazot desteği 88 TL, Gübre Desteği 21 TL ve Havza Bazlı Fark desteği 70 kr/kg olarak Bakanlığımız tarafından belirlenmiştir. 2022 yılında Samsun İli'nde 6.820 çiftçimize 187.111 dekar alanda 47.619 ton üretim için 32.921.137 TL ödeme yapılacaktır. Havza ilçesinde 2317 üreticiye 73.849 dekar alan da üretilen 18.932 ton ayçiçeği için 13.251.349 TL ödeme yapılacaktır.

ilave) üretilmek üzere, üretici talebi ve İlçe Tarım Orman Müdürlükleri'nin görüşü doğrultusunda 500 paket Ayçiçeği Tohumluğu desteği sağlanacaktır. Tohumluklarda İMİ grubu ve Grandstarlı çeşitlerle birlikte 5 farklı çeşit kullanılmıştır.

Üretim sezonu boyunca İl ve İlçe Müdürlüğü teknik ekiplerimizce modern üretim teknikleri,

hastalık ve zararlı mücadelelerinde anlık bilgi paylaşımı ile üreticilerimize destek sağlamaya devam edilecektir. Geçtiğimiz yıl özellikle Trakya bölgesinde etkili olan çayır tırtılı öncelikli olmak

Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi kapsamında ilimizde uygulanan Ayçiçeği Tarımında Sürdürülebilirlik Projesinde 500 paket yağlık ayçiçeği tohumluğu teslim töreni gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Böylece yağlık ayçiçeği üretimi yapan üreticilerimizi desteklemeyi, ilimiz ve ülkemiz yağlık ayçiçeği üretimini artırmayı, tarım arazilerimizin daha etkin kullanımını sağlamayı, yağlık ayçiçeği üretimini üretim sezonu boyunca takip ve destekle üreticilerimizin verim ve kalite artışını sağlayarak gelirlerini artırmayı hedefliyoruz.

Bu proje kapsamında İl Müdürlüğü olarak 6 ilçede (Alaçam, Bafra, Ladik, Havza, Kavak ve Vezirköprü) 10.000 dekar alanda (mevcut üretime

üzere, üreticilerimizin üretim alanlarında sürekli kontrollerde bulunarak olası hastalık ya da zararlı tespiti durumunda İl/İlçe teşkilatı ile irtibata geçmeleri, böylece ürün kaybını en aza indirmeleri dikkat edilmesi gereken konuların başında gelmektedir.

Projeye destek veren Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'ne, İl/İlçe Müdürlükleri'nde emeği geçen arkadaşlarımıza teşekkür eder, üreticilerimize bol bereketli bir üretim sezonu dilerim.” diyerek açıklamasını sonlandırmıştır.

Bu bağlamda konu ile ilgili denetim, eğitim ve birçok çalışmalarımızı 2023 yılında da hız kesmeden ve titizlikle sürdürmeye devam edeceğiz. “

Aile Çiftçiliğinin Geleceğine Bakış Çalıştayı Yapıldı

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Ankara Üniversitesi Kalkınma Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (AKÇAM) ortaklığı, Tarım ve Orman Bakanlığı işbirliği ile yürütülen ‘Birleşmiş Milletler Aile Çiftçiliği On Yılı (2019 – 2028)’ projesi kapsamında ‘Türkiye’de Aile Çiftçiliğinin Geleceğine Bakış Çalıştayı’ ilimizde düzenlendi.

Ülkemizde aile çiftçiliğinin mevcut durumunu ve temel dinamiklerini incelemek üzere ‘Türkiye’de Aile Çiftçiliğinin Geleceğine İlişkin Bir Perspektif Çalışması’ yürütülmektedir. Çalışma kapsamında hazırlanacak ana rapora temel oluşturmak üzere dört yerel çalıştay ve bir ulusal çalıştay düzenlenmektedir. Bu kapsamda, Nevşehir ve Erzurum’da gerçekleştirilen yerel çalıştayların üçüncüsü, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’müz Zirai Karantina Toplantı Salonu’nda 8 Mayıs 2023 tarihinde düzenlenmiştir.

Programa Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, Ankara Üniversitesi Kalkınma Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (AKÇAM) Müdürü Prof. Dr. Bülent Gülçubuk, FAO

Sorumlusu Rıdvan Kurtipek, Tarım ve Orman Bakanlığı, AKÇAM, FAO ve diğer kurum kuruluş temsilcileri, konuyla ilgili akademisyenler, üretici örgütleri ve çiftçiler katılım sağlamıştır.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam yaptığı açılış konuşmasında küçük ölçekli aile işletmelerinin; üretim, istihdam ve yarattıkları katma değer açısından ekonomilerin temel taşları olarak

kabul edildiğini, aile çiftçiliğinin yapısı ne kadar güçlendirilirse tarımsal, ekonomik ve toplumsal yapının da o derece güçlü olacağını vurgulamıştır.

Çalıştaylara

katılan tarım ve kırsal kalkınma alanının kilit paydaşları, aile çiftçiliğine ilişkin temel eğilimleri tartışmakta ve çözüm önerileri geliştirmektedir. Aile çiftçiliğinin tarım ve gıda sistemlerinin dönüşümünde ve ulusal gıda güvenliğindeki işlevi dikkate alındığında paydaşlarımızın aile çiftçiliğinin geleceğine ilişkin tespit ve önerileri oldukça önemlidir.

Sonuncusu Antalya’da gerçekleşecek olan yerel çalıştayların ardından, nihai olarak 21 Haziran 2023 tarihinde Ankara’da düzenlenecek ulusal çalıştaydan elde edilen sonuçlar, hazırlanacak “Türkiye’de Aile Çiftçiliğinin Geleceğine İlişkin Bir Perspektif Çalışması” başlıklı rapora ışık tutacaktır.

LEADER Proje Toplantısı Düzenlendi

İl Müdürlüğümüzce Bakanlığımız tarafından IPARD II Programı LEADER Tedbiri kapsamında uygulanmaya başlanan “Yerel Eylem Grubu Derneklerine Yönelik Kapasite Geliştirme ve Kısa Değer Zincirlerinin Geliştirilmesi Teknik Destek Projesi” ile ilgili Zirai Karantina Müdürlüğü toplantı salonunda, 25.04.2023 tarihinde, proje değerlendirme toplantısı düzenlendi.

Yerel Eylem Gruplarının bağlı olduğu İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, diğer resmi kurum ve kuruluşlar Yerel Eylem Grupları (YEG), sektörlerle ilgili akademisyenler, birlik ve kooperatifler, STK'lar, Ulusal Kırsal Ağ irtibat ve özel sektör temsilcileri katılım sağladı. Tarım ve Orman İl Müdürümüz İbrahim SAĞLAM yaptığı açılış konuşmasında Kırsal Kalkınmada Yerel Eylem Grupları tarafından

Yöresel ürünler, tıbbi aromatik bitkiler ve geleneksel el sanatları faaliyetleri konulu toplantıya,

geliştirilen ve tabandan tavana yaklaşımla hazırlanan Yerel Kalkınma Stratejilerinin önemini vurguladı.

Toplantıda proje konusu yöresel ürünler, tıbbi aromatik bitkiler ve geleneksel el sanatları faaliyetleri ile ilgili 12 IPARD ilinde kurulmuş 49 adet YEG alanındaki paydaşlar belirlenerek sektörel bazı işbirliği, pazar analizi, destekleme modelleri, tanıtım, coğrafi işaret, sektörlerle yönelik özel ve markalaşma çalışmalarına yönelik stratejiler, ağ kurma ve modül oluşturma konuları görüşüldü.

Kanola Üretim Alanlarında Bakla Zınnı Mücadelesi

Bakla zınnı erginleri, yaklaşık 10 mm boyda ve siyah mat renklidir. Vücudunun üzeri sık ve oldukça uzun sarı tüylerle kaplıdır. Kın kanatlarının üzerinde beyaz lekeler bulunur. Kışı larva ve ergin döneminde toprakta geçirir. İlkbaharda, meyve ağaçlarının ve diğer bitkilerin çiçek açtıkları zaman çıkan erginler, daha çok çiçeklerle beslenirler.

Etmen yumurtalarını humusça zengin topraklara bırakır. Yumurtadan çıkan larvalar kuru topraklarda ve 15 °C altındaki sıcaklıklarda gelişimini tamamen durdurur. Erginleri günün güneşli saatlerinde çok hareketlidir. İlkbahar sonunda popülasyon en yüksek duruma gelir. Bazı bölgelerde Temmuz ortasına kadar uçuş yaptıkları gözlemlenebilir. Ergin tespiti için günün sıcak saatlerinde tarla kontrolü yapmamız gerekmektedir.

Ergin böcekler meyve ağaçlarının ve diğer bitkilerin çiçek açma zamanında çiçeklerin dişi ve erkek organlarını, polen tozlarını, genç yaprak, tomurcuk ve meyvelerini yiyerek zarar yaparlar. Larvaları meyve ağaçlarında önemli zarar meydana getirmez bazı yıllar zararının yoğun olduğu gözlemlenebilmektedir. Polifak bir zararlıdır.

Hububat, elma, armut, kiraz, vişne, kayısı, erik, şeftali, turunçgiller gibi birçok meyve ağaçlarında, asma, süs bitkisi, bazı sebze ve yabancı otlar konukçular arasında bulunmaktadır. Ağaçların çiçekli olduğu devrede ilaçlı mücadele; döllenmeye yardımcı olan böceklerle özellikle bal arılarına zararlı olduğundan yapılmamalıdır.

TÜİK verilerine göre İlimizde kanola üretim alanları; 2021 yılında 1250 da, 2022 yılında 790 da kadardır. Üretim ise 2021 yılında 438 tonu bulurken, 2022

yılında 281 ton olarak kayıtlara geçmiştir. 2023 yılında ‘Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi’ projeleri kapsamında ‘Kanola Üretiminin Yaygınlaştırılması’ başlığı ile üreticilerimize Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü’nün desteği ile yaklaşık 3000 dekar alanda üretim yapmak üzere ‘Kanola Tohumluk Desteği’ yapılmıştır. Bu üretim alanlarımızda İl - İlçe konu sorumlusu teknik elemanlarımızın yaptığı incelemelerde bakla zınnı zararlısının çıkış yaptığı tespit edilmiştir.

2 Mayıs 2023 tarihinde bahsi geçen üretim alanlarından birini yerinde inceleyen Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam yaptığı açıklamada ; “Hepimizin bildiği üzere kanola, en erken çiçeklenen kışlık yağlı bitkiler arasında bulunmaktadır.

Kanolada bakla zınnı, çiçekte bulunan polen erkek ve dişi üreme organlarını yiyerek bitkinin meyve tutumunu engellemekte, böylece verimi önemli oranda azaltmaktadır.. Zararlının öğlen saatlerinde hareketli olduğu bilindiğinden, üreticilerimizin tarla kontrollerini bu saatlerde yaparak; zararlı tespit etmeleri durumunda ilaçlı mücadeleden kaçınmaları gerekmektedir.

Bu noktada zararlı mücadelesinde kültürel önlemler önem kazanmaktadır. Bunun için de toprak işlenmesi; toprakta bulunan yumurta, larva ve ergin popülasyonunun düşmesini sağlamaktadır. Erginlerin az hareketli olduğu sabahın erken saatlerinde ağaçlar altına bez örtüler serilerek ağaçlar kuvvetlice silkelenir ve toplanan erginler imha edilebilir.

Biyoteknolojik mücadelede ise erginler mavi rengi tercih ettiğinden cezbedici tuzak olarak mavi

renk kullanılır. Ağaçların altına 10-20 cm yüksekliğe mavi renkli kaplar veya leğenler yerleştirilerek bu kaplar yarısına kadar su ile doldurulur Ergin böcekler mavi renge yöneldiklerinden kaplar içerisindeki suya düşerler. Suyu düşen böcekler günlük olarak toplanarak imha edilir. Bu zararlıya karşı mücadele

ederken, bal arısı kaybına neden olmamak için kimyasal mücadele tavsiye edilmemektedir.

Tarlalarda kanolaların (kolza) sarı çiçekleri ile doğada en güzel görüntüleri verdiği bu dönemde, öğlen saatleri yapılacak kontroller zararlının tespiti açısından önem arz etmektedir.” demiştir.

12 MAYIS Dünya Bitki Sağlığı Günü Kutlu Olsun

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) bitki sağlığının önemi konusunda farkındalığı artırmak amacıyla 12 Mayıs'ı Dünya Bitki Sağlığı Günü olarak belirlemiştir.

Konuyla ilgili açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam; “Günümüzde ülkelerin en çok üzerinde durdukları konuların başında, insanların güvenilir gıda ihtiyacının karşılanmasına yönelik yeterli ve sürdürülebilir bitkisel üretimin, çevreye duyarlı bir yaklaşımla insan sağlığının ve biyolojik çeşitliliğin korunarak sağlanması hususu gelmektedir.

İklim değişikliği günümüzün en önemli çevresel sorunlarının başında gelmektedir. Küresel iklim değişikliği gerek konukçu, gerek patojen ve gerekse çevreyi doğal olarak etkilemektedir. Uygulanacak sürdürülebilir tarım yöntemleriyle üreticilerimizin çevreye zarar vermeden, bitki koruma ürünlerini bilinçli bir şekilde kullanarak, ayrıca biyolojik-biyoteknik mücadele yöntemlerinin daha etkin kullanılmasıyla tarımsal üretimin gerçekleştirilmesini hedefliyoruz.

Bitkisel üretimi sınırlayan zararlı organizmalardan kaynaklanan ürün kayıpları nedeniyle gıda üretimi risk altına girebilmektedir. Bitki sağlığının önemi de tam bu noktada ortaya

çıkmakta olup, gıda güvenliğinin sağlanmasının yolu bir anlamda etkin bitki sağlığı ve karantinası uygulama ve tedbirleri ile mümkün olmaktadır. Zirai ilaç kalıntısının önlenmesi, tüketicilere sağlıklı gıda sağlanması, doğal dengenin korunması, bitkisel üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması gibi konular bitkisel üretimde büyük öneme sahiptir. Bu kapsamda Hasat Öncesi Pestisit Denetimi çalışmaları, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yılda etkin bir şekilde devam etmektedir.

Ayrıca bitkisel üretimde pestisit kalıntısı ile mücadele kapsamında 2023 Yılı “Tavsiye Dışı Pestisit Kullanımına Karşı Mücadele Yılı” ilan edilmiş olup, yıl içinde bu doğrultuda üretici eğitimlerine ağırlık verilecektir.

İlimiz tarımsal üretiminde önemli yer tutan ürünlerden en yüksek verimin alınması için hastalık ve zararlıların kontrol altında tutulması en önemli hususlardan biridir. İlimizde hastalık ve zararlılarla mücadele çalışmaları, survey çalışmaları, tuzak takipleri, Entegre Mücadele, Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) çalışmaları devam etmektedir. Eğitim ve bilgilendirme çalışmaları, çiftçi tarla okulu uygulamaları ile de üreticilerimizi desteklemeye, onlarda farkındalık oluşturmaya devam edeceğiz.

Bitki Sağlığını korumanın; biyolojik çeşitliliği ve çevreyi korumaya, üretimde verimi arttırmaya, ekonomik kalkınmayı artırmaya, besinleri koruyarak bu yolla insan sağlığını da korumaya olan katkısının farkındalığı ile nice sağlıklı üretim sezonları diliyorum.” şeklinde konuştu..

Yem Bitkileri Ekilişini Yaygınlaştırma Projesi ve İtalyan Çimi Tarla Günü

Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nce 2018 yılında tescillenen yerli ve milli çeşitlerimizden yüksek verimli İlkadım Yem Bitkisi Projesi ile; İlimiz hayvan beslemesindeki yem ihtiyacı eksikğine katkı sağlanması ve yüksek verimli yem bitkisi yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması hedeflemektedir. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim SAĞLAM: “Bakanlığımız bütçe desteği ile 2022 Yılı için Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü

İlkadım yem bitkisi ekimi yapmaları amaçlanmaktadır.” dedi.

Ondokuzmayıs İlçe Kaymakamı İbrahim Civelek, İlçe Başkanı Osman Topaloğlu, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Kibar Ak, 19 Mayıs Ziraat Odası Başkanı Bayram Konuş, ev sahibi ve üretici Mustafa Tayhan, şube müdürleri, teknik personel ve üreticilerimizin katıldığı programda konuşan İl Müdürü SAĞLAM: “Yem bitkileri, hayvan

Müdürlüğü'nden temin edilen İlkadım yem bitkisi tohumu kullanılarak, demonstrasyon alanları için gübre uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu proje ile 19 Mayıs İlçemizde hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olduğu merkezlere yakın Yörükler, Çandır, Tepeköy ve Çetirlipınar Mahalleleri'nde ikamet eden 4 çiftçimize 5'er dekar alanda yem bitkisi ekilişi yaptırılmıştır. Kurulan demonstrasyon alanları sonucunda bölgemizde diğer çiftçilerimizin de

beslemede, toprağın korunmasında, verimliliğinin artırılmasında, ekim nöbetinde (değişimli ekim) ve yeşil gübre olarak çok önemli bir yer tutmaktadır. İlimizde 362 bin adet büyükbaş, 261 bin adet küçükbaş hayvan mevcudu bulunmaktadır. Mevcut hayvanların kaba yem ihtiyacını karşılamaya yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında 2022 yılı verilerine göre; 682 bin dekar yem bitkisi ekiliş alanı ve 162 bin dekar mera alanının yanı sıra, otlatmaya izin verilen ormanlık ve fındıklık alanlarımız bulunmaktadır.

Yıllık kaba yem üretimimiz 1 milyon tonun üzerinde olup, yaklaşık 250 bin ton kaba yem açığımız bulunmaktadır.

Son verilere göre 248.548 dekar alanda 1.075.975 ton silajlık mısır üretimi sağlanmakta olan İlimiz, Ülkemizdeki % 3,77 pay ile 8. sıradadır. Fiğ üretiminde ise 267 bin dekar alanda 411 bin ton ile Türkiye’de % 16 pay ile 1. sırada yer almakta ve Yem Bezelyesinde 21.615 dekar alanda 42 bin ton üretim ve % 8,91’lik pay ile 2.sırada yer almaktadır. İtalyan Çiminde ise İlimizde 4.493 dekar alanda 11 bin ton üretim sağlanmıştır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi kaba yem açığının karşılanabilmesinin, yem bitkileri ekim alanlarının artırılmasıyla mümkün olabileceği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda 2022 yılı yem bitkileri desteklemeleriyle İlimizde 9.035 üreticiye 230.780 dekar alanda yapılacak ekiliş için 16.545.907,25 TL Yem Bitkileri destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Yine DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı üzerinden 2.460.000 TL bütçeli ‘Silajı

Paketle Asla Zıyan Etme’ ve ‘Silaj Yaparsan Bol Süt İçersin’ projeleri kapsamında 2021 yılında İlimizde 3 adet silaj paketleme makinesi alımı yapılmıştır. Tarım

ve Orman Bakanlığımız ve DOKAP ile birlikte yürütülen projelerle toplam 15.500 dekar alanda 73,5 ton yem bitkisinin ekimi sağlanmış ve 9 ilçemizin 148 mahalle meralarına hayvanların içme suyu ihtiyaçlarını karşılamak üzere toplam 603 adet sıvat yerleştirilmiştir.

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığımız ile 2022 yılı ilkbahar döneminde uygulamaya koyduğumuz ‘Yem

Bitkileri Ekiliş Alanlarını Artırma Projesi’ sayesinde; toplam 133 ton yem bitkisi tohumluğu ile 33.700 dekar alanda yem bitkisi ekilişi ve 113 bin ton üretim sağlanmıştır. Ayrıca 1.200 paket silajlık mısır tohumu 13 ilçede toprakla buluşturularak, 6.000 dekar alandan 33 bin ton verim alınması hedeflenmektedir.

‘Yem Bitkileri Yetiştiriciliğinin Geliştirilerek Yaygınlaştırılması Projesi’nin üreticilerimize hayırlı ve üretim sezonumuzun bereketli olmasını temenni ederim.” şeklinde konuştu..

Çarşamba'da Gübre Teslim Töreni Yapıldı

Samsun Büyükşehir Belediyesinin finansmanı, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün işbirliğiyle 'Örtüaltı sebze Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi' kapsamında üreticilere gübre teslimi yapılmıştır. Üreticilerin girdi maliyetlerini azaltmanın amaçlandığı bu projede, üreticilerin örtüaltı sebze yetiştiriciliği yapması, ÇKS'ye kayıtlı olması, en az 500 m² ve üstü örtüaltı sebze alanına sahip olması şartları aranmıştır. Toplamda 8 ilçede, 446 üreticiye, 846 dekar alanda kullanılmak üzere, 21.150 kg NPK Gübre (20-20-20+ME) desteği sağlanacaktır. Proje bütçesi 699.895 TL olup, maliyetin tamamı Büyükşehir Belediyesi tarafından karşılanacaktır.

Bu destek ile verilen gübreler ile Alaçam, Atakum, Bafra, Canik, Çarşamba, Terme, Ondokuzmayıs ve Vezirköprü ilçelerindeki üreticilerimizin, yetiştiricilik süresince oluşan gider maliyetini düşürerek kar oranlarının artırılmasını sağlamak ve bu şekilde üreticinin refah seviyesinin yükseltilmesini sağlamak hedeflenmektedir.

Çarşamba İlçe'mizde gerçekleştirilen Gübre Teslim Töreni'ne Çarşamba Kaymakamı Doç. Dr. Şükrü Yıldırım, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, Samsun Büyükşehir Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Dr. Ali Korkmaz, Çarşamba Ziraat Odası Başkanı Muammer Aydemir,

Örtü Altı Üretici Birliği Başkanı Hilmi Karaca, Çarşamba, Terme, Canik, Atakum, Bafra, Alaçam İlçe Tarım ve Orman Müdürleri ile üreticiler katılmıştır.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam Programda yaptığı konuşmada, kırsal kesimlerde açılması planlanan okulların bölgede nüfusun artışına olumlu etki yaratacağına değinerek, "İlimizde toplamda 231 bin dekar alanda 1 milyon 49 bin ton sebze üretimimiz var. Büyükşehir Belediyemize özellikle teşekkür ediyorum. Sebze ve meyve ile alakalı pek çok destekleri var. Aynı zamanda pazarlama ve coğrafi işaretlerle ilgili de

çalışmaları var. Belediyenin yol, asfalt gibi çalışmalarının yanı sıra kırsal kalkınmanın arttırılması ile refah seviyesinin yükseltilmesiyle ilgili yapmış oldukları çalışmalarda birlikte mücadele ediyoruz. Geçtiğimiz günlerde Ankara Üniversitesi'nin ortaklaşa yürütmüş olduğu ve 2018 -2028 yıllarında 10

yıllık küçük aile işletmeciliğinin desteklenmesi ve onların gelir seviyesinin yükseltilmesi ile ilgili bir toplantı yaptık. Bu projeler aynı zamanda küçük aile işletmeciliğinin desteklenmesine yönelik. Sistemimizde kayıtlı toplamda 70 bin 800 çiftçi kardeşimiz var. Meyvecilikle bir çiftçiyi köyünde tutamayız ama mantar gibi devamlı içinde olduğu, meşgul olduğu sebze üretim işlerinde kişinin mutlaka kırsalda oturması gerekir. Herkesi doyduğu yerde doyurmamız lazım. Bizim görevimiz tüm çiftçilerimizin gelirlerini mutlak suretle artırmaktır. Geçimini orada sağlayabilmektir." İfadelerini kullandı.

Samsun İli Kuru Fasulye Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi ve Kuru Fasulye Tohum Dağıtım Töreni

Ülkemizde ekim alanı nohut ve mercimekten sonra üçüncü sırayı alan Kuru Fasulye, bitkisel protein ve karbonhidrat kaynağı olarak, en çok tüketilen kuru baklagillerden olması sebebiyle, insan beslenmesi açısından önemli bir yere sahiptir. Bir Baklagil bitkisi olması ve köklerindeki yumrucuk havanın serbest azotunu bağlayabilmesi nedeniyle de iyi bir münavebe bitkisi olarak önemlidir.

İl Müdürlüğümüz ile Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) arasında imzalanan protokol neticesinde, 2023 yılı itibarıyla yürütülecek olan **Kuru Fasulye Yetiştiriciliğini Geliştirilmesi Projesi** kapsamında; Kavak, Lâdik, Vezirköprü, Havza ve Bafra İlçe mahallelerinde ikamet eden üreticilerimize toplamda **2.500** dekar alanda uygulanmak üzere **25 ton Kuru Fasulye tohumluğu** teslimi yapılacaktır. Bafra ilçemizde düzenlenen Kuru Fasulye Tohum Dağıtım Törenine; Bafra Kaymakamı Cevdet ERTÜRKMEN,

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim SAĞLAM, Şube ve İlçe müdürleri ile teknik personel ve üreticilerimiz katılmıştır.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim SAĞLAM: “Proje ile; üründe üretim ve arz açığının azaltılması, ekim alanların ve üretimin artırılması, münavebe kültürünün

yaygınlaştırılması, toprak yapısının düzeltilmesi hedeflenmekte olup, bir yandan da kaliteli tohumluk kullanımı ile birim alandan yüksek verim elde edilmesi sayesinde de üreticilerin ürün ve gelirlerinin artırılması ve çeşitlendirilmesi sağlanarak Bölge ekonomisine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca sahada yapılacak

eğitim ve yayım çalışmalarıyla kuru fasulye üretimi yapan üreticilerin üretim, verim ve gelirlerinin artırılması ile bölgesel kırsal kalkınmayı amaçlamaktayız. Ülkemizde, 2022 yılı TÜİK verilerine göre toplamda 970.520 dekar alandaki 270.000 ton üretimin; **9.729 da** ekiliş alanındaki **1.277 tonu** ilimizde üretilmekte ve dekara ortalama verim **131 kg** olarak gerçekleşmektedir. Ürün, ilimizde en fazla Bafra, Havza, Kavak, Lâdik ve Vezirköprü ilçelerimizde yetiştirilmektedir. Bildiğimiz gibi 2022 yılında mazot desteği 75 TL/ da, gübre desteği 21 TL/

da, havza bazlı fark ödeme desteği 50 kr/ kg, sertifikalı tohum kullanım desteği 60 TL/ da ve yurt içi sertifikalı tohum üretim desteği de 0,50 TL/ kg olarak Bakanlığımız tarafından belirlenmiş ve Kuru Fasulye üretiminde ilimizde 2022 yılında sadece mazot- gübre desteği olarak yaklaşık 134 bin TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2022 yılı üretim sezonunda Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzce *Kuru Fasulye Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi* kapsamında Kavak, Lâdik, Asarcık, Vezirköprü, Havza ve Bafra İlçe mahallelerinde ikamet eden, **en az 2 dekar alanda** Kuru Fasulye yetiştiriciliği yapacak olan, daha önceki yıllarda kuru fasulye tarımı ile uğraşıp sulama ve işgücü imkânı olan ancak sermaye yetersizliği yaşayan üreticilere, **1000 dekar alanda uygulanmak üzere 10 ton (on ton) kuru fasulye tohumluğu hibe edilmiştir.** İlimizde 2022 yılı üretim sezonunda **8.917 da** olan ekiliş alanımız **9.729 dekara** ve **1.086 ton** üretimimiz **1.277 ton'a** ulaşmıştır.

DOKAP ile imzalanan protokol kapsamında 2023 yılında birlikte yürütecek olduğumuz *Kuru Fasulye Yetiştiriciliğini Geliştirilmesi Projesi* kapsamında Kavak, Ladik, Vezirköprü, Havza ve Bafra İlçe mahallelerinde ikamet eden ve yukarıdaki şartlara uygun üreticilerimize, **2.500 dekar alanda uygulanmak üzere 25 ton Kuru Fasulye tohumluğu** desteği yapılacaktır. Söz konusu Borsa çeşidi (Dermason) tipi tohumluk toplam 900 dekar alanda ekilecek olup; Bafra İlçemize 7.500 kg ve Vezirköprü İlçemize; 1.500 kg olmak üzere 9.000 kg tohum desteği verilecektir.

Kavak, Ladik ve Havza İlçe Müdürlüklerimizin ve üreticilerimizin talepleri Şeker

tipi kuru fasulye tohumluğu yönünde olduğundan ve piyasa araştırmalarımızda bölgemize uygun sertifikalı Şeker tipi kuru fasulye tohumluğu da bulunamadığından 2024 yılı üretim sezonunda ekilmek üzere ayrıca toplamda **16.000 kg Şeker tipi kuru fasulye tohumluğu** temini yapılacaktır. Projemiz ile tesis edilecek tarlalarda kültürel işlemlerin zamanında ve tekniğine uygun olarak yapılması sayesinde İlçelerimizde geleneksel yöntemlerle (mısır, nohut ile karışık ekim) yapılan kuru fasulye tarımında karşılaşılan hastalık ve zararlılar, hasat zorluğu verim kaybı gibi etmenlerin önüne geçilerek örnek teşkil edecektir.

Ürünün danelerinden arta kalan sap kavuz gibi kısımlarının hayvan beslenmesinde kullanılması da mümkün olup, toprağa kazandırdığı azot sayesinde bir sonraki üretim yılı için ardından gelen bitkiye zengin besin elementlerini bırakacaktır. İnsan sağlığı için de bir o kadar önemli ve tüketimi yaygın üründe; bugün dağıttığımız tohumlukların ve Projenin üreticilerimize hayırlı ve uğurlu olmasını diler, bol bereketli bir üretim sezonu dilerim.” dedi...

Fındık Kurdu Mücadelesi ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

İlimizde ekonomik anlamda üretimi yapılan Fındığın ana zararlısı olan Fındık Kurdu, beslenme ve yumurta bırakma yoluyla meyvelerde zarar yapmaktadır. Mücadelesi yapılmadığı takdirde önemli oranda verim kaybına neden olmaktadır. Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim SAĞLAM, mücadele için uygun zaman uyarısı amacıyla yaptığı açıklamasında:

"İlimizde ekonomik anlamda üretimi yapılan ürünlerden Fındığın ana zararlısı olan Fındık Kurdunun mücadelesi için içinde bulunduğumuz bu günler uygundur. Fındık Kurdu erginleri öncelikle yeni oluşmakta olan meyvelerde zarar yapar, daha sonraları fındığın meyve kabuğunu hortumunun ucundaki ağız parçalarıyla kemirerek deler ve kabuk içindeki yumuşak etli kısımla beslenir. Zarar gören meyveler normal büyüklüğe erişinceye kadar kabuk içindeki etli kısmı ve kabuk kısmı sarı renk alır.

Bu zarar şekline halk arasında 'sarı karamuk' denir. Meyve normal iriliğe ulaştıktan sonra zarara uğrarsa meyve içi kararır ve bu zarara da 'kara karamuk' denir. Bir çift fındık kurdu ergini (dişi ve erkek); beslenme ve yumurta koyma yoluyla yaklaşık 200 meyveye zarar verebilir. Meyve içerisinde

beslenen larvalar meyve içini tamamen yedikten sonra bir delik açarak dışarı çıkar. Bu şekilde beslendiği fındık meyvelerinin pazar değeri kalmaz. Bu sebeptendir ki mücadele, zamanında ve uygun şartlarda yapılmalıdır.

Fındık kurdu mücadelesinde, bahçe toprağının çapalanması böcek yoğunluğunu azaltmada etkilidir. Ancak çapalamada bitki köklerine zarar

verilmemelidir.

Kimyasal mücadele; ergin fındık kurdu zararlısının ekonomik zarar yapmaya başladığı dönemde, bahçedeki hâkim çeşitlerin yaridan fazlası mercimek iriliğine yaklaşınc

(3-4 mm olunca) yapılmalıdır. Fındık Kurdu mücadelesine karar vermek için, 2-3 günde bir güneş doğmadan sabahın erken saatlerinde fındık kurdu sayımı yapılmalıdır. Buna göre 10 kadar Ocak'ta 2 ve daha fazla fındık kurdu ergini bulunursa ilaçlama yapılmalıdır. Fındık Kurdu ilaçlaması yapılan bahçelerde Fındık Kokarcasına rastlanırsa ayrı bir ilaçlama yapmaya gerek yoktur. Sayımlarda 10 Ocak'ta ortalama 1 ergin Fındık Kokarcası bulunursa her iki zararlıya karşı etkili etken maddeli ilaçlarla mücadele yapılır. Ayrıca Fındık Kurdu popülasyonunun yüksek olduğu yerlerde, tekrar sayım yapılarak zararını engellemek için Mayıs sonu-Haziran başında ikinci bir ilaçlama yapılabilir.

İl/ İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerimizce, Fındık alanlarında yapılan survey ve fenolojik gözlemlere göre; 18 Mayıs tarihi itibarıyla mücadele

teknikğine uygun mücadele yapılmasının verim kaybını önlemek bakımından çok önemli olduğunu ifade etmiştir. İlimizin diğer geçim kaynaklarından birinin

de Arıcılık olduğunu ifade eden SAĞLAM; arı faaliyetlerinin, bitki çeşitliliğinin sürdürülebilirliği bakımından da çok önemli işleve sahip olduğunu belirterek, Fındık Kurdu ilaçlamaları esnasında arıların su içtiği kaynaklara hiçbir şekilde ilaç bulaştırılmaması gerektiğini, tarım ilaçları uygulamalarının akşam üzeri veya sabahın erken saatlerinde, arıların uçuş yapmadıkları zamanda yapılması gerektiğini ve öncelikle arılara zarar vermeyen Bitki Koruma

zamanının geldiği belirlenmiştir. Fındık üreticilerimizin bahçelerindeki hâkim çeşitlerin % 50'sinin mercimek büyüklüğüne ulaştığı dönemde teknik tavsiyelere uygun olarak mücadeleye başlamaları ilaç uygulamalarını en kısa sürede tamamlamaları (1 hafta-10 gün içerisinde) gerekmektedir. Kimyasal mücadelede kullanılacak bitki koruma ürünleri yetkili bayilerden alınmalı ve uygulama yetkisine sahip olan kişiler tarafından uygulanmalıdır." dedi.

İl Müdürü SAĞLAM açıklamasının devamında; İlimizde Fındığın, üreticilerimizin en önemli gelir kaynaklarından olduğunu, ana zararlı olan Fındık Kurdu zararlısı ile duyurulan zaman aralığında ve

Ürünleri tercih edilmesi hususunda üreticilerimizin özenli davranmalarını, ayrıntılı bilgiye sahip olmak için İl ve İlçe Müdürlüklerine başvurmalarının önemli olduğunu da ifade etmiştir

7 Haziran Dünya Gıda Güvenliği Günü

7 Haziran Dünya Gıda Güvenliği Günü: gıda kaynaklı risklerin önlenmesi, belirlenmesi ve yönetilmesine yardımcı olmak; gıda güvenliğine, insan sağlığına, ekonomik refaha, tarıma, pazara erişime, turizme ve sürdürülebilir kalkınmaya dikkat çekerek ilgili konularda harekete geçilmesini teşvik amacıyla sorumlu küresel kuruluşlarca desteklenen önemli bir tarihtir. Konuyla ilgili açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam:

fiyatlarını ve dolayısıyla da gıdanın erişilebilirliğini tün Dünyada etkilemiştir.

Ülkemiz olarak, bütün bu küresel ve bölgesel olumsuzlukların üzerine yaşanan asrın felaketi ile, Türkiye'nin doğusuna tekabül eden ve neredeyse bir küçük Avrupa ülkesi kadar alanda tüm hayatı olduğu gibi tarımsal üretimin de aksamasına yol açan deprem gerçeğini de göz önüne aldığımızda fiyat dalgalanmalarının (bütün önlemlere rağmen) özellikle

dönemsel olarak tüketicinin önüne geldiğini görüyoruz. Bizler Tarım ve Orman Bakanlığı olarak 'bütün bu ahval ve şeraitte dahi' halkımızın; hem gıdanın temini (yani nicelik) ve hem de kalitesi (yani

nitelik) konusunda çalışmalarımızı aralıksız sürdürmekteyiz, sürdürmeye de devam edeceğiz. Bu kapsamda; hayvan ve bitki sağlığı, yem güvenilirliği açısından alınması gereken tüm önlemleri almaktayız. Bir yandan gıda denetimlerimiz aralıksız sürerken; aynı zamanda hayvan hastalıklarıyla mücadele, aşılama ve kimliklendirme faaliyetlerini de aksatmadan yürütmekte ve kırsaldaki eğitim faaliyetlerimiz ile de gıda güvenliğini aileden başlayarak desteklemekteyiz.

Ülkemiz; coğrafi konumu, iklimi, genç nüfusu ve her geçen gün artan alım gücüyle birçok ülkeye göre tarımda da oldukça avantajlı bir konumda

“Dünya Gıda Güvenliği Günü, BM Genel Kurulu'nun 20 Aralık 2018'de aldığı kararla her yıl 7 Haziran'da kutlanmakta olup; son yıllarda sayısı ve etki alanı genişletilen personeli ile zaten bu yönde aralıksız denetim ve eğitim faaliyetlerini sürdürmekte olan Bakanlığımız politikalarıyla da örtüşmektedir. Malumunuz olduğu üzere; öncelikle geçtiğimiz birkaç yılı ve bu süreçteki tarımsal üretimi önemli ölçüde etkileyen salgın süreci ile sonrasındaki Rusya-Ukrayna savaşı sebebiyle, başta petrol- enerji fiyatları ile bunlarla ilintili tarımsal girdi temini ve tedarik zincirinde yaşanan aksaklıklar maalesef gıda

bulunuyor. Bugün 85 milyona ulaşan nüfusumuzun, milyonlarca turist ve sığınmacının da gıda ihtiyacını, eğer bu bir kriter veya ölçütse hamsolsun yeterli ve sağlıklı biçimde karşılıyor. Bakanlık olarak tohumdan sofraya, hem çiftçilerimize ve hem de tüketicilerimize yönelik politikaları (Başkanlık sisteminin de süreci hızlandırma avantajıyla) bir bir hayata geçiriyoruz. Üreticilerimize, şartlar ne kadar zorlarsa zorlasın; sürekli artan oranlarda ve en önemlisi **zamanında** sağladığımız desteklerle; sektörde büyüme, tarımsal hasılda artış ve özellikle de tarımsal ihracatta artış olarak verilere yansıma ve semeresini de alıyoruz.

Öte yandan, her konuda olduğu gibi Gıda Güvenliği konusunda da bazı medya organlarında gerçeği yansıtmayan haber ve yorumlarla tüketicilerimizi yanlış yönlendirme ve bilgilendirmeler maalesef her zaman karşımıza çıkabiliyor. Buna karşı tüketicilerimizi uyarırken,

Bakanlığımızın birinci ağızdan yaptığı beyanatlara itimat etmelerini ve Alo 174 Gıda hattını aktif kullanmak suretiyle bizlere yardımcı olmalarını rica ediyoruz. Zira hedeflerimize ulaşmak için başta tüketici konumundaki siz değerli vatandaşlarımızın ve sonra da üniversiteler, STK'lar, medya ve özel sektör gibi tüm paydaşların işbirliğine her zaman açık ve talibiz.

Sözlerimi bitirirken; özellikle yarınımızın ve bekaımızın teminatı gelecek nesillerimizin sağlıklı yetişmesi açısından **Gıda Güvenliği** konusunda her türlü ihbar ve şikâyetlerin **Alo 174 Gıda Hattı ve WhatsApp servisi (05011740174)** aracılığıyla bizlere iletebileceğini ve muhakkak geri dönüleceğini hatırlatır; sağlıklı, kaliteli ve erişilebilir fiyatta gıda temini için üzerimize düşeni bütün ekiplerimizle yapmaya devam edeceğimizi yineleyerek Gıda Güvenliği Gününü kutlarım.” dedi.

İlimizde SAT-2 Tipi Şap Hastalığı Mücadelesi Sürüyor

Şap hastalığı çift tırnaklı hayvanların akut seyrirli, çok bulaşıcı ve zoonotik karaktere sahip viral bir enfeksiyonudur. Hastalığın bulaşma oranı yüksek olup, hassas hayvan topluluklarında % 100'e kadar ulaşabilmektedir. Bu nedenle hastalık ekonomik ve ticari yönlerden büyük önem taşımaktadır.

Son dönemde, Irak'ta Şap hastalığıyla ilgili gelişmelerin ortaya çıkması üzerine, Bakanlığımıza bağlı Şap Enstitüsü Müdürlüğümüze incelenmek üzere numuneler gönderilmiş ve bu numunelerin daha önce ülkemizde rastlanmayan SAT-2 serotipi olduğu tespit edilerek etken izole edilmiş olup ülkemizde bu

serotipe karşı aşı üretimi de yapılmıştır. İlimizde de SAT 2 Şap hastalığı ile ilgili tüm tedbirler alınmış ve 23.02.2023 tarihli Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararı ile tüm hayvan pazarlarımız kapatılmıştır. Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim SAĞLAM konuyla ilgili yaptığı açıklamasında:

“İl Müdürlüğümüz olarak; İlçe Müdürlüklerimizle koordine olmak suretiyle, hastalığın yayılımının engellenebilmesi için ilgili kurumlara bilgilendirme yapılmış, gözetim ve yol kontrol faaliyetlerinin artırılmasına ilişkin gerekli tedbirler alınmıştır. Bu gelişmeler üzerine toplanan

Ulusal Hastalık Kontrol Merkezi tarafından hastalığın yayılmasını önleyici tüm tedbirler alınmış olup, kesim, ithalat ve ihracat amaçlı yapılan sevkler dışında, Şap hastalığına duyarlı tüm hayvan hareketleri (il içi ve il dışı) ilkbahar şap aşılama kampanyası süresince ülke genelinde durdurulmuştur.

hareketleri 28.04.2023 tarihi itibarıyla serbest bırakılmıştır. Bu yazıya göre; Şap hastalığı nedeniyle karantinası devam eden yerler dışında, iller arası büyükbaş hayvan sevklerinde sevk edilecek büyükbaş hayvanların SAT-2 serotipini içeren aşı ile aşılanmış ve aşılama tarihinden itibaren 21 gün sürenin geçmiş

İlimiz Çarşamba ilçesinde O tipi, Tekkeköy ve Asarcık İlçelerinde SAT 2 Tipi Şap hastalığı çıkışı olmuş, aşılama ve kordon karantina tedbirleri ile hastalık kontrol altına alınmış ve sönüşleri Asarcık hariç yapılmıştır. İlimizde bugün itibarı ile 1 adet SAT-2 tipi şap hastalığı mihrakı bulunmaktadır. SAT-2 serotipi Şap hastalığına ilişkin tüm gelişmeler ilk andan itibaren İl Müdürlüğümüz tarafından yakından takip edilmekte olup, gerekli tüm önlemlerin yanında ilkbahar Şap aşılama kampanyası döneminde kampanya dâhilinde 354.837 hayvanın tümü aşılanmıştır. Ayrıca SAT-2 Suşlu virüsü içeren aşı ile aşılanan hayvan sayısı da 165.874 olup aşılama çalışmalarımız hızla devam etmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığımız bünyesindeki Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünün, Nisan ayında illere gönderdiği yazı gereği; yurt içi hayvan

olması gerekmektedir. İller arası küçükbaş hayvan sevklerinde, il içi büyükbaş ve küçükbaş hayvan sevkleri ve iki aylıktan küçük sığır cinsi hayvanların sevklerinde Şap aşısı şartı aranmamaktadır.

İlimiz genelinde geçtiğimiz 23 Şubat tarihinden itibaren kapalı olan hayvan pazarları, 18 Mayıs tarihinden itibaren Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararı ile açılmıştır. Hayvan Pazarlarının işletmecisi tarafından temizlik ve dezenfeksiyonun işlemlerinin titizlikle yapılması, hayvan pazarına girişlerde gerekli kontrollerin yapılması, küpesiz, belgesiz, hastalık şüpheli hayvanların pazarlara girişlerine kesinlikle müsaade edilmemesi Şap hastalığı ile mücadelede önem arz etmekte olup konu yakın takibimizdedir.” dedi.

Fındıkta Külleme Hastalığına Dikkat!

İlimiz Fındık alanlarında son yıllarda yaygın olarak görülen Külleme hastalığı ile zamanında mücadele edilmediği takdirde verim ve kalite kayıpları meydana gelebilmektedir.

Mücadelesinde, bulaşma kaynaklarının azaltılması için yere dökülen yapraklar ile hastalıklı bitki artıkları toplanmalı, bulaşık dip sürgünleri kesilmeli ve imha edilmelidir. Bahçede nemi

Fındık bitkisinin önemli hastalıklarından biri olan Külleme hastalığı, ilkbaharda gelişmekte olan yaprak ve sürgünler üzerinde belirtilerini gösterir. Hastalık rüzgârla taşınarak bitkiden bitkiye yayılır. Külleme hastalığı belirtileri yaprağın üst kısımlarında renk açılmaları ve sarımsı lekeler halinde görülür. İlerleyen zamanlarda yapraklar giderek kahverengileşmeye, gevreklemeye, kıvrılmaya başlar ve vaktinden önce dökülürler. Genç sürgünlerde ve yapraklarda yüzeyde ilk önce un serpilmiş gibi bir görüntü oluşmakta; ilerleyen dönemlerde renkte matlaşma ve kahverengileşme meydana gelmektedir. Özellikle erken dönemde hastalığa yakalanan çotanaklarda kurumalar gözlenmektedir.

azaltmak, iyi bir hava sirkülasyonu, yeterli ışıklandırma sağlamak için budama ve yabancı ot mücadelesine önem verilmelidir. Fındık bahçelerinde külleme hastalığı hava sıcaklıklarına bağlı olarak genellikle Nisan ayı ortalarından itibaren görülmeye

başlar ve belirtiler görülür görülmez ilaçlamaya başlanır. Daha önceki yıllarda, bahçede hastalık görülmüş ise belirtiler görülmeden de, çotanak bağlama döneminde ilaçlama yapılır.

Hastalığın şiddeti, iklim koşulları ve ilacın etki süresi dikkate alınarak ikinci ve diğer ilaçlamalara hasada kadar devam edilir. İlaçlamalarda Bakanlığımızca tavsiyesi olan ruhsatlı Bitki Koruma Ürünlerinden herhangi biri kullanılmalıdır. Çisentili ve mevsim için anormal sayılabilecek çok sıcak günlerde ve güneşli günlerde öğle saatlerinde ilaçlama

yapmaktan kaçınılmalıdır. İlaçlamalarda sırt pülverizatörü, mekanik, motorlu veya hidrolik bahçe pülverizatörü kullanılmalıdır. İlaç etiket bilgilerine dikkat edilmeli, ürüne tavsiyesi olan Bitki Koruma Ürünü ile zamanında ve uygun doz ile tüm bitki

yüzeyini kaplayacak şekilde uygulamalar gerçekleştirilmelidir. İl ve İlçe Müdürlüklerimiz teknik elemanları tarafından yapılan sürveylerde bazı fındık bahçelerinde külleme hastalığı belirtileri gözlemlenmiş olup, mücadelesi ile ilgili üreticilerimize yönelik eğitim ve yayım çalışmaları aralıksız devam etmektedir.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim SAĞLAM konu ile ilgili yaptığı açıklamada; üreticilerimizin külleme hastalığına bağlı ürün ve kalite kaybı yaşamamaları için fındık bahçelerini kısa

aralıklarla kontrol etmelerini, hastalık belirtileri görülür görülmez kimyasal mücadeleye başlamalarını, ilaç uygulamalarının iyi bir kaplama sağlayacak şekilde yapılmasını ve tüm koruyucu önlemlerin alınmasını söyledi. Ayrıca üreticilerin, hastalığa bağlı verim kaybı yaşamamaları için İl/ İlçe

Müdürlüklerinden ayrıntılı bilgi almalarını ve Fındıkta Külleme hastalığı mücadelesini aksatmadan zamanında yapmaları gerektiğini ifade etti.

Samsun'da Türk Somonu Hasadı Başladı

Samsun İli Yakakent İlçesinde, 25.05.2023 Perşembe günü itibarıyla ilk Somon Balığı hasadı gerçekleştirildi. Törene; Yakakent Kaymakamı Abdüssamed Kılıç, Alaçam Kaymakamı Fikret Zaman, her iki ilçenin Hâkim ve Savcıları, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim SAĞLAM ile ilgili şube müdürleri, teknik personel ve üreticiler katıldı.

Ürünlerinin yetiştiricilik yolu ile üretimi gerçekleştirildi. Bakanlığımız, destekleme ödemelerinde büyük Alabalık Üretimi için tonaj sınırlaması getirdiğinden tesis başına 350 tona kadar destek ödemesi yapılmıştır. Bu kapsamda, 2022 yılında; toplam 7 bin 149 ton Türk Somonu üretimi gerçekleşmiş ve bunun 5 bin 173 tonuna **kg başına 1,50 TL'den** olmak üzere **5 milyon 972 bin lira**

Törende konuşan İl Müdürü İbrahim Sağlam, yeni sezon Türk somonu hasadının hayırlı ve bol bereketli olmasını temenni ettiği konuşmasında; Samsun'da Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesi almış 35 tesis bulunduğunu ve bunun 12 adedinin Yakakent İlçesinde bulunduğunu belirtti.

İl Müdürümüz Sağlam, konuşmasının devamında: "İlimizde yürütülen Su Ürünleri Yetiştiriciliği Projesi kapasitesi yılda 20 bin 832 ton olup, bunun 15 bin 223 tonu Alabalık, 5 bin 540 tonu Levrek Balığıdır. Geçtiğimiz 2022 yılında Samsun'da; ağ kafeslerde **8 bin 669 ton Alabalık** ve **2 bin 109 ton da Levrek** olmak üzere toplamda **10 bin 778 ton** Su

destekleme ödemesi yapılmıştır. Bugün ilk hasadını gerçekleştirdiğimiz Türk Somonunun İlimize ve Ülkemiz tarım ve ticaretine hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum." dedi.

Derbent Baraj Gölü'nde yetiştirilen alabalıkların bir kısmının iç piyasada tüketildiğini, büyük bir kısmınınsa ortalama 500- 600 gram ağırlığa ulaşınca Yakakent ilçesinde bulunan Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesislerine nakledilerek 4-5 kg ağırlığa ulaşınca Türk Somonu olarak **ihraç edildiğini** aktaran Sağlam, bu yolla ülkeye önemli miktarda döviz sağlandığını vurguladı.

Elma ve Armutta Yağışlarla Aratan

Karaleke Hastalığına Dikkat!

Elma karalekesinin saprofitik ve parazitik olmak üzere iki devresi vardır. Saprofitik dönem sonbaharda yere dökülen ölü yapraklarda başlar. İlkbaharda psöydotesyumun olgunlaşmasına kadar sürer. Parazitik dönem ise, fungusun canlı dokularda sürdürdüğü yaşamını kapsamaktadır.

Konuyla ilgili Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam yaptığı açıklamasında; “İlimizde 2023 yılı için muhtelif çeşitlerde 3.363 da alanda, yaklaşık 13.000 ton elma üretimi yapılmıştır. Tüketime sunulan elma üretiminde İlimiz için Karaleke hastalığı mücadelesinde ilk mücadelenin zamanında yapılmaması, aynı aktif maddeli pestisitlerin (zirai mücadele ilacı) üst üste kullanılması, kalibrasyon ayarı yapılmadan (doğru doz ve su miktarı) ilaçlama yapılmasının **mücadelede başarıyı olumsuz etkilemekte olup**, konu ile ilgili olarak üreticilerimiz mutlaka en yakın İl/ İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinden teknik destek almalıdır.

Hem Elma ve hem de Armutta karalekeye sebep olan hastalık fungal bir etmendir. Yağışlar, yüksek nem ve uygun sıcaklıklar hastalığın gelişimini hızlandıran etmenler olup mücadele aşamasında dikkat edilecek hususlar;

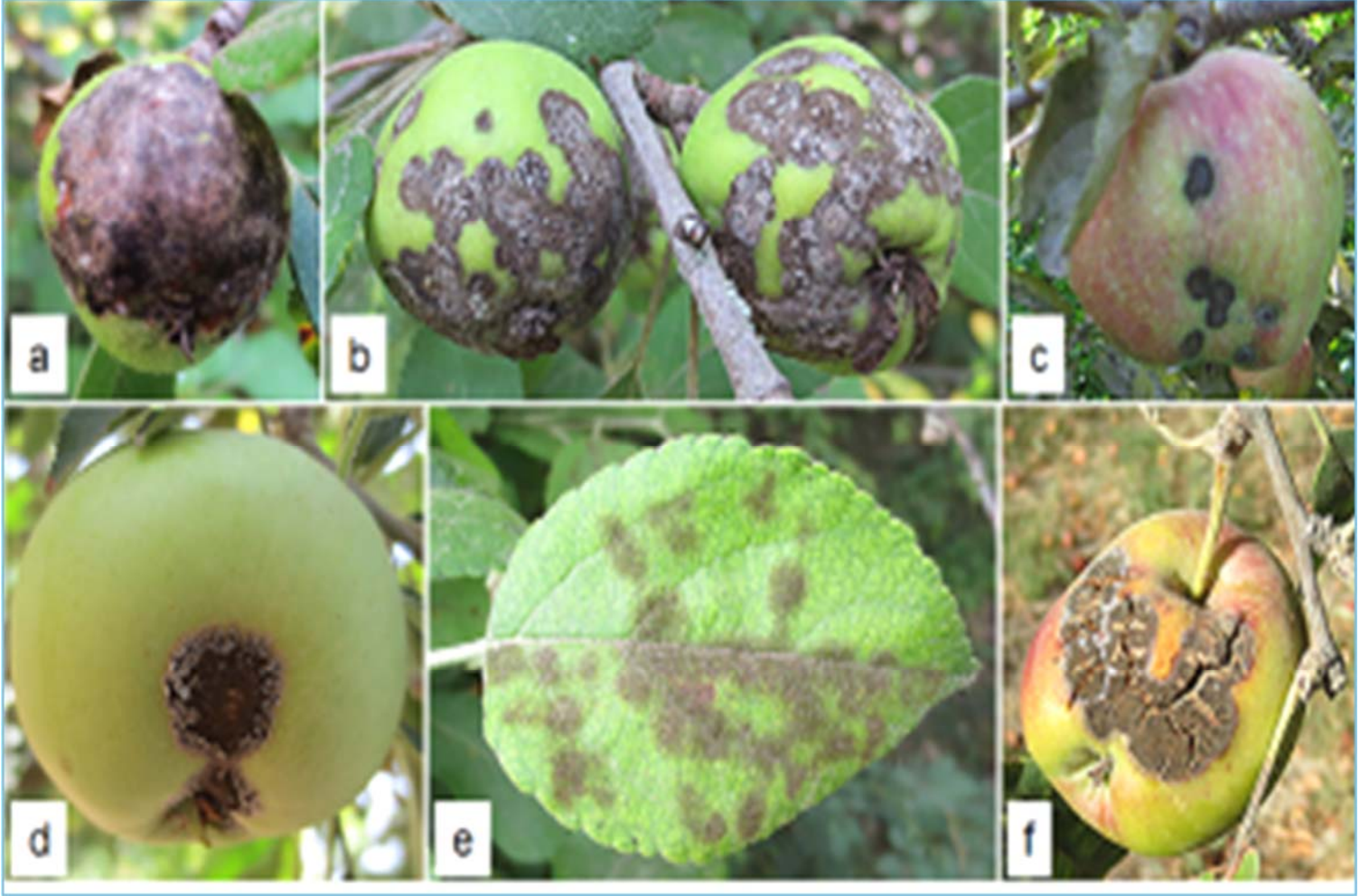
- Birincil enfeksiyon kaynağı olan yere dökülmüş yapraklar kesinlikle imha edilmelidir.
- Sıracalı dallar budanarak imha edilmelidir.
- Sık dikimden kaçınılmalı, yapraktaki nemin hızlı kuruyabilmesi için ağaç hava akımına uygun taçlandırılmalıdır.

Kimyasal mücadelede elma ve armut bahçesi olan çiftçilerimizin söz konusu hastalığa karşı, zamanında Elma ve Armut bahçelerini ilaçlamaları gerekmektedir. Karaleke mücadelesinde; birinci ilaçlama çiçek gözleri kabardığında, ikinci ilaçlama pembe çiçek tomurcuğu döneminde (çiçekler

ayrı ayrı görüldüğünde), üçüncü ilaçlama çiçek taç yaprakları % 70- 80 dökülünce ve diğer ilaçlamalar meteorolojik koşulların (yağış, uygun sıcaklık ve nem) hastalığın ilerlemesi için uygun olduğu durumlarda yapılması gerekmektedir. Kullanılan ilaçların etki süreleri dikkate alınarak 7-15 gün ara ile uygulanmalıdır.

Tarım ilaçlarını dikkatli kullanmak, ilaçlama işlemini arıların çalışmadığı serin saatlerde yapmak, reçetesiz ilaç kullanmamak (reçete için İl/ İlçe Müdürlüklerine başvurunuz), kullanmadan önce ambalaj üzerinde yer alan etiket bilgilerini mutlaka okumak, tavsiye edilen ürünlerin dışında kesinlikle kullanmamak, insan sağlığına ve çevreye yönelik

İlk ilaçlamanın **bakırlı ilaçlarla yapılması**, daha sonraki ilaçlamalarda ise her defasında farklı etkili maddeye sahip ilaçların kullanılması hastalıkla mücadelede başarı oranını artırmaktadır.

Değerli Üreticilerimiz; Erken Tahmin ve Uyarı Sistemi yapacağınız gereksiz ilaçlamalarınızı önlemek, uygun zamanda, uygun dozda ilaçlama yapmanız için çalışmaktadır. Entegre mücadele esaslarına uygun olarak yapılan çalışmalar, cebinizi, bahçenizi, çevrenizi ve sağlığınızı korumaya yöneliktir.

riskleri önlemek için kullanma talimatlarına uymak, ilaçlama yaparken eldiven, gözlük, maske takmak ve tulum giymek, ilaç ambalajlarını rastgele yerlere atmamak dikkat edilmesi gereken hususlardır.

Hastalıklardan ari bahçelerinizde, ürününüz bol, kazancınız bereketli olsun.” dedi.

Elma İçkurdu Zararı ve Mücadelesi

İl Müdürlüğümüz Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi teknik elemanlarınca, İlimizde bulunan Elektronik Tahmin ve Erken Uyarı cihazlarından alınan veriler doğrultusunda, bitki fenolojisi ve iklim koşullarının da değerlendirilmesi akabinde; **25.05.2023 tarihi itibarıyla Elma İç Kurdu zararlısının birinci nesli için ilaçlı mücadele zamanının geldiği** tespit edilmiştir.

Bu sebepten, çiftçilerimizin bir an önce söz konusu zararlıya karşı; Elma, Armut Ceviz ve Ayva bahçelerini ilaçlamaları gerekmektedir. Kullanılan İlacın etki süresine bağlı olarak bu ilaçlamadan sonra 10-15 gün ara ile ikinci ve üçüncü ilaçlamalar da ihmal edilmemelidir. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam:

“Elma İç Kurdu, elma, armut, ayva ve ceviz gibi meyvelerin en önemli zararlısıdır. Doğrudan meyve zararlısı olan larvalar (kurtçuklar), meyveleri delerek galeriler açmakta, etli kısmını ve çekirdek

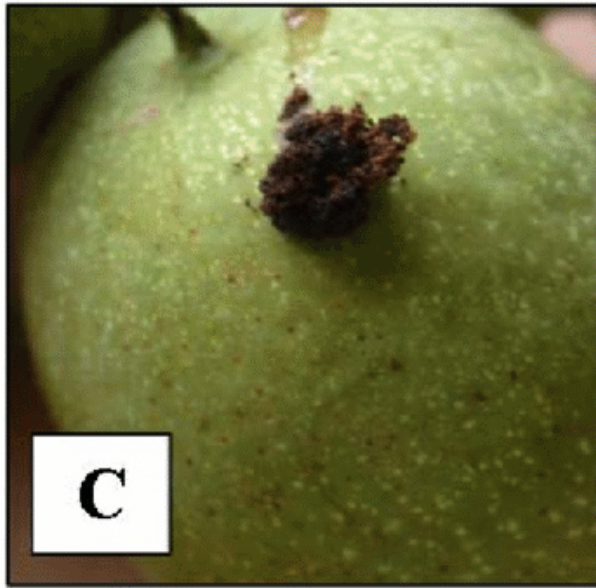
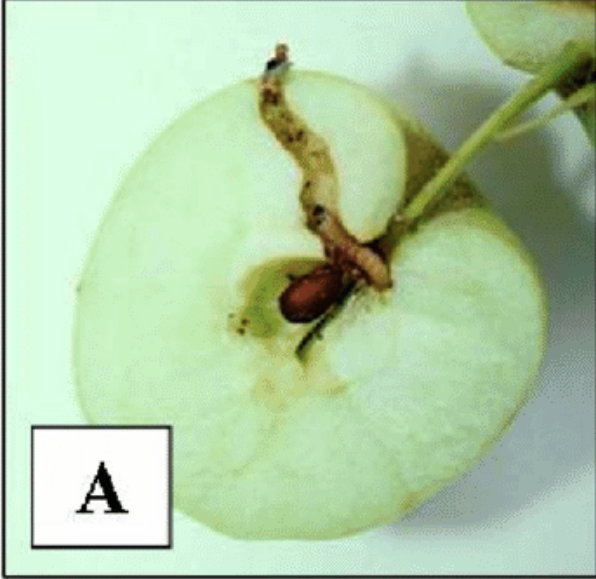
evini yiyerek pislikler bırakmaktadır. Bütün bunlar ise; meyvelerin dökülmesine, ağaçta kalabilen meyvelerin ise nitelik ve niceliklerinin bozulmasına ve dolayısıyla elmanın piyasadaki değerinin düşmesine neden olmaktadır. Mücadelesi yapılmayan bahçelerdeki zararı % 60, hatta % 100'e kadar çıkabilmektedir. İlkbaharda çıkan kelebekler yumurtalarını, ekseriyetle meyve buketlerine yakın olan yapraklara

veya genç meyvelerin üzerine bırakır. Yumurtadan çıkan larvaların çıkışı ile meyveye giriş arasındaki süre, birçok etkenlere bağlı olmak üzere, genellikle 4- 8 saat arasında değişir. Meyveye giriş öncesi larvalar çok hassas olduğundan; rüzgâr, yağmur veya avcı böceklerden dolayı yüksek oranda telef olabilmektedirler. Bu dönem, Elma iç kurduna karşı mücadele zamanlamasında çok önemlidir. Meyve içinde 30-

40 gün beslenerek olgunlaşan larva, ağaç gövdesinin çatlamış kabukları arasında veya toprakta bulunan kalıntılar arasında kokon örmek üzere meyveyi terk eder ve daha sonra pupa olurlar, Pupa döneminden kelebek olarak çıkan bu zararlılar, Temmuz ayında aynı yılın 2. nesilleri şeklinde tekrar yumurta bırakarak zarara devam eder. Ülkemizde Elma iç kurdu genellikle 2 nesil, bazı yer ve yıllarda ise 3 nesil de verebilmektedir.

Ayrıca yağışlar, yüksek nem ve sıcaklıklar da Elma ve Armutlarda Karaleke hastalığının gelişimini hızlandıran etmenlerdir. Üreticilerimizin söz konusu

korunmasına faydalı olacağını önemle hatırlatmak isterim.

hastalığa karşı da bahçelerini ilaçlamaya devam etmeleri gerekmekte olup; kullanacakları Zirai Mücadele İlaçlarını mutlaka reçete ettirmeleri, **İnsan sağlığına ve çevreye yönelik riskleri önlemek için kullanma talimatlarına uymaları** ve bilinçli ve kayıtlı zirai ilaç kullanımının doğal dengenin ve çevrenin

İLAÇLAMA YAPARKEN LÜTFEN!

Eldiven, gözlük, maske takınız ve tulum giyiniz !!!

İlaç ambalajlarını rastgele yerlere atmayalım, çevremizi koruyalım !!!” dedi.

Şeftalide Doğu Meyve Güvesi Zararlısına Dikkat !

Doğu Meyve Güvesi zararlısı, özellikle şeftali bahçelerinde içinde bulunduğumuz dönemde etkili olan bir meyve zararlısıdır. Karakteristik olarak; larvalar pembe veya açık kırmızı, meyvelerde beslenenler ise kızılımtırak sarıdır. Kışı olgun larva döneminde geçirir. İlkbaharda kışlayan döl erginleri çıkmaya başlar ve sıcaklığa bağlı olarak temmuza kadar çıkış devam eder.

Kelebekler ağaçların tüysüz yeşil kısımlarına (daha çok yaprakların altına) yumurtalarını bırakırlar. Birinci döl larvaları şeftali ağaçlarının sürgünlerine saldırır. Bir larva, ortalama 2 ila 5 sürgüne zarar verir. Zararlının ikinci ve üçüncü döl larvaları meyvelerle beslenir. Bu döllere geççi şeftali çeşitlerinin meyvelerine daha çok zarar verir. Saldırıya uğrayan sürgün olarak devrilir. İlimizde teknik personelce arazide yapılan sürveyler neticesinde tuzaklarda yapılan kontrollerde, yoğun miktarda Doğu Meyve Güvesine rastlanmış olup; doğu meyve güvesi zararlısı riski artmıştır. Bu doğrultuda, ilaçlama konusunda üreticilere uyarılarda bulunan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, özellikle belirtilen

dönemlerde, bahçelerin mutlaka ilaçlı bulundurması gerektiğini belirterek:

“Şeftali bahçelerinde ilk döl zararı sürgünlerde olmaktadır. Birinci döllere zarar gören sürgünler, haftada bir kesilip imha edilmelidir.

Birinci dölle karşı **ilk ilaçlama, ilkbaharda sürgünlerde ilk giriş görüldüğünde** yapılmalıdır.

Haziran ayının ilk haftasında ikinci dölle karşı ikinci ilaçlama ve ilacın etki süresine göre **de 20 gün sonra üçüncü ilaçlama yapılmalıdır.** Orta çeşitlerde 2 ve geççi çeşitlerde 3 ilaçlama yapılmalıdır.

Değerli

Üreticilerimiz; tarım ilaçlarını dikkatli kullanmanız, ilaçlamalarınızı arıların çalışmadığı serin saatlerde yapmanız, reçetesiz ilaç kullanmamanız, reçete için İl/ İlçe Müdürlüklerine başvurmanız, kullanmadan önce ambalaj üzerinde yer alan etiket bilgilerini okumanız, tavsiye edilen ürünlerin dışında kesinlikle ürün kullanmamanız, insan sağlığına ve çevreye yönelik riskleri önlemek için kullanma talimatlarına uymanız önemli hususlardandır.

İlaçlama yaparken lütfen, eldiven, gözlük, maske takınız ve tulum giyiniz. İlaç ambalajlarını rastgele yerlere atmayınız, çevremizi korumaya özen gösteriniz. Hastalıktan arı bahçelerinizde ürününüz bol, kazancınız bereketli olsun.” dedi.

Bafra'da Çeltik Ekim Etkinliği ve Çeltik Tohum Teslimi Gerçekleştirildi

Samsun İli Bafra İlçesine Balıklar Mahallesi'nde 31.05.2023 tarihinde Geleneksel Çeltik Ekim Etkinliği ve Çeltik tohum teslimi gerçekleştirilmiştir. Damla sulama yöntemiyle Çeltik tarımı yapılacak alanlarda bir yenilik olarak mibzer ve drone teknolojisi ile ekimin gerçekleştirileceği törene yoğun ilgi gözlemlendi.

Etkinliğe; Vali Yardımcısı Mahmut Halal, AK Parti Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı, Bafra Kaymakamı Cevdet Ertürkmen, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, Bafra Belediye Başkanı Hamit Kılıç, Bafra Ziraat Odası Başkanı Osman Tosuner, MHP İlçe Başkanı Barbaros Turna, CHP İlçe Başkanı Vahit Perçin, YRP İlçe Başkanı Bilal Arslan, daire amirleri, ilçe müdürleri, teknik personel ve üreticilerimiz katıldı.

bakımından en fazla Marmara ve Karadeniz Bölgelerimizde öne çıkmaktadır. Ülkemiz 2022 yılı verilerine göre 1 milyon 205 bin 226 dekar alanda gerçekleşen 950.000 ton ülkesel üretimin; 188.828 dekar alanda 142 bin 480 ton üretimle İlimiz % 15'ini karşılamakta olup, üretim bakımından ülke sıralamasında 2. bulunmaktadır.

Üretenin yanında olacağını her fırsatta dile getiren Bakanlığımız tüm üretim konularında olduğu gibi Çeltik üretiminde de desteklenmektedir. Bu bağlamda 2022 yılında mazot desteği olarak dekara 250 TL, gübre desteği olarak dekara 21 TL, havza bazlı fark ödemesi desteği olarak dekara 10 krş ve sertifikalı tohum kullanımı desteği olarak da dekara 50 TL ödeme miktarı belirlenmiştir. İlimizde 2022 yılı Fark Ödemesi kapsamında 1.872 kişiye 104.846 dekar

Törende konuşan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam: “Çeltik Türkiye'nin hemen her bölgesinde yetiştirilmekte olsa da ekiliş alanı ve üretim miktarı

alandaki 7.581.042 TL, Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği olarak 1.090 kişiye 59.642 dekar alanda 1.431.427 TL ve Mazot- Gübre Desteği olarak da

3.632 kişiye 151.890 dekar alanda 41.162.190 TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak **Çeltik üretimine dekara 1.011 TL destek verilmiş olup, toplamda 50.174.659 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.**

Bakanlığımızca başlatılan *Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi* kapsamında İlimizde 2021 Yılında **Çeltik Üretimini Geliştirme Projesi** uygulanmıştır. Proje kapsamında Alaçam, Bafra, Çarşamba, Salıpazarı, Vezirköprü, Yakakent, Terme ve Ondokuzmayıs İlçelerimizden 257 üreticiye 4.500 dekar alan için **90 ton Çeltik tohumu**, bütçesi % 75 Bakanlık hibe desteği % 25 üretici katkı payı olacak biçimde destek gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğümüzce 2022 yılında devreye giren *Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi* kapsamında, Çevre Dostu Çeltik Üretimi projesi ile **% 60,63 Bakanlık Katkısı** minvalinde **330.192 TL** ve **% 39,37** yani **214.400 TL** üretici katkı payı olacak biçimde **2.000 dekar alanda** ekilmek üzere **40 ton** çeltik tohum desteği verilmiştir.

Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğümüzce 2023 yılında yürütülecek olan *Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi* kapsamında uygulanmakta olan **Çeltik Tarımında Yeni Üretim Tekniklerinin**

Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında, su kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlayan basınçlı sulama sistemleri (damla, yağmurlama) kullanılacaktır. Çeltik tarımı yapılan alanları artırmak ve üreticileri teşvik etmek amacıyla; İlimiz Bafra ve 19 Mayıs ilçelerinde uygulanmak üzere **% 74 Bakanlık Katkısı 309.708 TL** ve **% 26** yani **110.250 TL** de üretici katkı payı olacak biçimde **630 dekar alanda** ekilmek üzere **12.600 kg** Çeltik tohumu desteği yapılmıştır.

Bu kapsamda 532 dekar alanda damla sulama ve 116 dekar yağmurlama sulama ile yapılan Çeltik yetiştiriciliğinin olumlu sonuçları ile üreticilerimize alternatif üretim modeli oluşturulmuştur. Üretimin 3039 sayılı Çeltik Ekim Kanununa göre yapılması esas olup Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında Çeltik üretimi desteklenen İlçelerimiz Çarşamba, Tekkeköy, Terme, Bafra, Ondokuzmayıs, Yakakent ve Alaçam ilçeleridir.

Yapılan projeler ile; mevcutta arz açığı olan hububat üretimini artırmak, bitkisel üretimde verim ve kaliteyi artıracak uygulamaların yaygınlaştırılması, kısıtlı su kullanımını teşvik edecek tarımsal mekanizasyon uygulamalarının yaygınlaştırılması, çevre ve insan sağlığına dost uygulamaların yaygınlaştırılarak boş bırakılan arazilerin uygun münavebe planı ve ekim yöntemi ile tarımsal üretime kazandırılması sağlanacaktır.

Ayrıca sahada yapılacak Eğitim ve Yayım çalışmalarıyla Çeltik üretimi yapan üreticilerin üretim, verim ve gelirlerinin artırılması ile bölgesel ve kırsal kalkınma amaçlanmaktadır. Sözlerimi bitirirken bugün burada yaptığımız ekimlerin ve teslimini gerçekleştirdiğimiz tohumların İlimiz ve Ülkemiz tarımına hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.” dedi.

Kavak'ta Tıbbi Aromatik Bitki Tohumu Dağıtımı Yapıldı

Kavak İlçesi Azaklı Mahallesinde 30.05.2023 tarihinde, *Samsun İli Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi* kapsamında gerçekleştirilen Tıbbi ve Aromatik Bitki Tohum Teslim Törenine yoğun ilgi gözlemlendi.

bahsedilen amaçlarla kullanıldıkları bilinen bitkilerdir. Söz konusu bitkilerin bir kısmı doğadan toplanırken, bir kısmı da kültüre alınmış ve ticari üretimi yapılmaktadır. Tedavi amaçlı kullanılan bitkilerin önemli bir kısmı doğadan toplanmakta ve son yıllarda

Törene, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam'ın yanı sıra; DOKAP Başkan Yardımcısı Şeref Demir, Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanı Dr. Ali Korkmaz, Kavak Belediye Başkan Yardımcısı Abdullah Avaz, Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nden Doç. Dr. Ünal Karık, ilçe ve şube müdürleri ile üreticiler katıldı. Törende konuşan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam:

“Tıbbi ve Aromatik Bitkiler; gıda, ilaç, kozmetik ve baharat gibi pek çok kullanım amaçları olan ve insanlık tarihinin başlangıcından itibaren

medyanın da etkisiyle Tıbbi Aromatik Bitkilere talep oldukça artmış ve artmaya devam etmektedir.

İlimizde 2022 TÜİK verilerine göre toplamda 3.404 da alanda **1.265 ton** Tıbbi Aromatik Bitki üretimi kayda geçmiş olup, bunlar da kendi arasında; 29 dekar alanda 9 ton Adaçayı ve 55 dekar alanda da 17 ton Kekik üretimi şeklinde dağılım göstermektedir. İlimizde dekara verim ise Türkiye ortalamasının üzerindedir. Bu kapsamda Büyükşehir Belediyesi ile DOKAP'ın birlikte yürüttüğü ve koordinasyonunu da

değerli üretim yapısına geçişte bölge için stratejik olabilecek Tıbbi ve Aromatik Bitki alanlarının yaygınlaştırılması, sözleşmeli tarım modeli ve iyi uygulama örneğinin geliştirilmesidir. Bu alanda; hasat, kurutma, işleme ve pazarlama sorunlarının çözülmesi halinde üretimin daha da artacağı tahmin edilmektedir. Unutmayalım ki üretmekten başka çıkış yolumuz yoktur. Bugün tohum teslimini yaptığımız bu

İl Müdürlüğümüz olarak yaptığımız *DOKAP Bölgesi Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi* kapsamında Alaçam, Atakum, Çarşamba, Kavak, İlkadım, Ondokuzmayıs ve Yakakent İlçelerindeki 28 çiftçimize; 400.000 adet Kekik, 400.000 adet Adaçayı, 40.000 adet Ekinezya olmak üzere fide desteği sağlanarak 220 da alanda dikim yapılması planlanmıştır. Proje Bütçesi 2.625.000 TL olup % 30 Belediye özkaynağı ve % 70 de DOKAP İdaresi finansman sağlayacaktır.

Projede amaç; Canik, Lâdik, İlkadım, Kavak ve Ondokuzmayıs İlçelerimizde bitki çeşitliliği artırılarak kırsal kalkınmanın desteklenmesi, katma

ürünler de hem hasat sonrası üreticisine yüksek getiri sağlayan ve hem de sanayide işlenerek yüksek katma değerli ürünlere dönüştürülebilmesi yönüyle önemlidir.

Sözlerimi bitirirken, hemen her projeyi destekleyen DOKAP'ın Başkanı Hakan Gültekin ve Yardımcısı Şeref beye, başta Başkan Mustafa Demir olmak üzere desteklerini esirgemeyen Büyükşehir Belediyemize, İlçe ve İl Müdürlüğümüzde konuya emek veren personele teşekkürlerimi sunuyor; bugün teslimini gerçekleştirdiğimiz tohumların İlimiz ve Ülkemiz tarımına hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.” dedi.

Çarşamba'da Aronia Fidan Dağıtım Töreni

Üzümsü meyveler içerisinde yer alan Aronia'nın (Aronia Melanocarpa) insan sağlığı üzerine etkisi konusunda yapılan çalışmalar sonucu, meyvelerinin antioksidan kapasitesi ve antosiyanin miktarı bakımından en yüksek değere sahip olduğunun anlaşılması üzerine bitkide yetiştiriciliği geliştirme çalışmaları başlamıştır.

Tüm Dünyada popülaritesi artan Aronia, İlimiz sınırları içinde de yeniliklere açık üretici tarafından kabul görmüş ve *Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi* altında çalışmalara başlanmıştır.

Bu kapsamda; DOKAP finansmanı ve Samsun Büyükşehir Belediyesi ile Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen Proje'nin Aronia Fidan Teslimi 02.06.2023 tarihinde Çarşamba İlçe Tarım ve Orman

Müdürlüğü yerleşkesinde yapıldı.

Etkinliğe; Çarşamba Kaymakamı Doç. Dr. Şükrü Yıldırım, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, DOKAP Başkan Yardımcısı Şeref Demir, Samsun Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanı Ali Korkmaz, Çarşamba

Ziraat Odası

Başkanı

Muammer

Aydemir, bazı

şube ve ilçe

müdürleri, ilgili

personel ve

üreticiler katılım

sağlamışlardır.

Konuyla ilgili bir

açıklama yapan

Samsun İl Tarım

ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam:

“Aronia meyvesinin taze tüketiminin yanında işlenerek de değerlendirilebilmesi, dikimden sonraki

yıl hemen ürün vermeye başlaması, ilkbahar geç don tehlikesinin bulunmaması yetiştiricilik açısından bitkinin avantajlarıdır. Yine bu ürünün; oldukça verimli bir meyve türü olması, tek seferde hasat yapılabilmesi, zengin biyokimyasal içeriğe sahip olması ve oldukça iyi fiyattan alıcı bulabilmesi gibi diğer olumlu tarafları nedeni ile de yetiştiriciliğine olan ilgi tüm Dünyada her geçen gün artmaktadır.

Meyveler arasında içerik olarak belki de en fazla antioksidan barındıran Tıbbi Aromatik meyve olan Aronia Yetiştiriciliği Projesi, İlimizde Bakanlığımız desteği ile Çarşamba İlçesi Gülyazı Mahallesi'nde **2020 yılında 10 dekar** bir alanda başlamıştır. 2022 yılında devreye aldığımız *Aronia Yetiştiriciliğini Geliştirme Projemiz* kapsamında 20 dekar alan hesabıyla **4 bin 400 fidan için 88 bin TL bütçe kullanılmış**, bu bütçenin ise % 25'i çiftçi katkısı ve % 75'i de Bakanlığımız katkısı ile sağlanmıştır.

Aynı yıl Samsun Büyükşehir Belediyesinin 475 bin TL bütçeli, % 75 desteği ile ilimizde 54 dekar alanda **11 bin 880 adet** Aronia fidanı dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız tarafından

desteklenen ve İl Müdürlüğümüzce yürütülen *Aronia Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi* kapsamında, 2022 yılında 74 dekar alanda toplam **16 bin 280 adet** Aronya fidanı dikimi gerçekleştirilmiştir. Böylelikle İlimizde toplam Aronia dikili alanımız 2023 ÇKS verilerine göre; **42 üretici ile 215 dekarı** bulmuş olup bu üretim alanları 5 yıl süreyle İl /İlçe Müdürlüğü teknik elemanları tarafından takip edilmektedir.

Samsun'da DOKAP finansmanı, Büyükşehir Belediyesi katkıları ve İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda yürütülmek üzere 2023 yılında devreye alınan Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında 10 ilçemizde **38 çiftçimize** 75 dekar alanda dekara 200 fidan olmak üzere **toplamda 15 bin adet** fidan desteği sağlanacaktır.

Bütçesi **288 bin TL** olan Projenin amacı Samsun İlinde tarımsal üretimi çeşitlendirerek alternatif gelir kaynağı oluşturmaktır. Bu bağlamda bugün dağıttığımız fidanların üreticilerimize ve İlimiz tarımına hayırlı uğurlu olmasını dilerim." dedi.

Dünya Süt Günü Kutlanıyor

Sütün insan sağlığı için önemini, ekonomiye ve toplumsal yaşama katkılarını hatırlamak ve hatırlatmak, süt ürünlerinin üretilmesi ve tüketilmesinin önemini vurgulamak amacıyla her yıl 1 Haziran tüm dünyada “**Dünya Süt Günü**” olarak kutlanmaktadır.

1 Haziran Dünya Süt Günü dolayısıyla bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam: “Mucizevi bir gıda olan sütün, başta çocuklarımız olmak üzere her yaştaki insanın sağlıklı beslenmesinde büyük önem taşıdığı artık herkesçe bilinmektedir. Özellikle içerdiği yüksek orandaki kalsiyum ve fosfor sayesinde, başta kemik gelişmesinin olmazsa olmazı süt; içerdiği protein, vitamin ve minerallerle canlıların zihinsel gelişiminde de önemli rol oynamaktadır.

Dünyaya geldiğimiz andan başlayarak bir ömür boyu da gerek gıdalarla ve gerekse de tek başına tüketmeye devam ettiğimiz süt, gelecekte daha sağlıklı ve sağlam bir bedene sahip olmanın şartıdır. Yine bildiğimiz gibi sağlıklı nesiller yetiştirmenin de ilk kuralı yeterli süre ve miktarda anne sütü ile beslenmektir. Bütün bunların yanında süt, en temel, en

faydalı gıda maddesi olmasına rağmen en kolay ulaşılabilen bir besin maddesidir. Tarımsal üretimde de düzenli ve sürekli bir gelir sağlayarak toplumsal refaha katkı sağlayan önemli bir bereket kaynağıdır.

Bizler, Tarım ve Orman Camiası olarak, sütün önemini ve değerini okullardaki çocuklarımızdan tutun, onları yetiştiren kadın çiftçilerimize kadar kırsaldaki ve şehirdeki tüm ziyaret ve eğitimlerimizde anlatarak, çeşitli broşürler ve yayınlarla bu faaliyetleri

destekliyoruz. Yine okullarda çocuklarımıza Süt Dağıtım Etkinlikleri düzenleyerek sütü sevdirmeye ve erişilebilirliğini artırmaya gayret ediyoruz. Bakanlığımız da inek, manda, koyun ve keçi sütüne her yıl artan oranlarda aynı ve nakdi destekler vermek suretiyle üretimi artırarak, vatandaşın sütü daha uygun fiyatlara tüketmesi adına büyük bir çaba harcamaktadır.

Vatandaşlarımızın sağlıklı ve güvenilir gıdaya ulaşabilmeleri için, sütün yanı sıra diğer tüm gıda ürünlerinin üretiminden tüketimine kadar her aşamasının denetiminde tüm ekiplerimizle 7/ 24 görev yapıyoruz. Sağlıklı nesiller için, vatandaşlarımıza sağlıklı gıdaların tüketimini öneriyoruz.

Bu vesile ile tüm halkımızın 1 Haziran Dünya Süt Günü’nü tebrik eder, sağlıklı bir yaşam için süt içelim, içirelim.” dedi.

Buğday ve Arpada TMO Alım Fiyatları Açıklandı

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) 2023 Yılı Buğday Alım Fiyatları, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklaması ile netlik kazandı. Buna göre, 2023 yılı Buğday alım fiyatı 9.250 TL ve Arpa alım fiyatı da 7.500 TL olarak belirlendi.

Konu ile ilgili Cumhurbaşkanı Erdoğan, dün akşamki Kabine Toplantısı sonrası yaptığı açıklamada: “TMO alım fiyatlarını, ekmeklik Buğdayda ton başına 8.250 TL ve Arpada 7.000 TL olarak kararlaştırdık. Yine, Bakanlığımız tarafından, sisteme kayıtlı çiftçilerimize Buğdayda ton başına 1.000 TL, Arpa için de ton başına 500 TL destek verilecek ve böylelikle 2023 yılı Buğday alım fiyatı 9.250 TL ve Arpa alım fiyatı da 7.500 TL olarak gerçekleşmiş olacaktır.” dedi.

sezonuyla beraber üreticilerin taban fiyat beklentileri de artmıştı. Malum, ülkemizin Cumhurbaşkanlığı Seçim dönemine girmesi ve sonrasında Kabine değişikliği ile olabilecek en erken tarihte TMO alım fiyatları Cumhurbaşkanımız tarafından dün akşam duyuruldu.

Buna göre, 2023 yılı Buğday Alım Fiyatı; Bakanlığımızın ton başına 1.000 TL desteği ile beraber 9.250 TL ve Arpa Alım Fiyatı da yine ton başına 500 TL destekle beraber 7.500 TL olarak açıklanmıştır. Geçtiğimiz yıl Buğdayda ton başına 6.050 TL olan alım fiyatının, bu yıl 9.250 TL olması, fiyatın % 50'den fazla artırılmış olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla, üreticimizin enflasyon ve artan maliyetler karşısında korunması öncelenerek mevcut imkânlar

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam: “İlimiz dâhil ülkemizin kuzeyi ilkbahar sonu aşırı yağışlarının getirdiği olumsuzluklarla meşgul olurken, özellikle güney illerimizin birçoğunda açılan buğday hasat

dâhilinde olabilecek en iyi rakamlar ortaya konmuştur.

Üreticilerimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, yaşadığımız sel felaketi dolayısıyla İlimiz ve çevre İllerdeki vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.” dedi.

Samsun'da Çocuklarla 'Temiz Deniz Temiz Çevre' Etkinliği

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının koordinasyonu ve Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz Balıkçılık ve Su Ürünleri Şubesinin katkılarıyla, 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla “Temiz Deniz, Temiz Dünya” sloganıyla çocuklara yönelik bir etkinlik düzenlendi.

Bu durumda, yarınlarımızın güvencesi ve ülkenin mirasçısı çocuklarımıza bırakacağımız daha yaşanabilir bir dünya ve sürdürülebilir bir tarımsal üretim modeli için her birimize düşen ödevler var. Bizler bugün burada, ‘ağaç yaşken eğilir’ atasözümüze istinaden, özellikle de algı ve değerleri henüz şekillenmekte olan yaş grubundan çocuklarımızın

Çevre Haftası çerçevesinde düzenlenen etkinliğe, Samsun'da pilot okul olarak seçilen 100. Yıl İlköğretim Okulundan öğretmen Arif Uçarlı gözetiminde 30 öğrenci katıldı. Etkinlik dolayısıyla bir açıklama yapan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam: “Teknolojinin, hazır gıda sanayiinin ve işlenmiş gıdaya erişim olanaklarının gelişmesiyle birlikte çeşitli atıklarla her geçen gün artan bir çevre kirliliği tehdidi ile maalesef karşı karşıyayız.

farkındalığını artırma umuduyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızla beraber bu etkinlikte bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Denizlerimiz yalnızca avlanma ve gıda temini açısından değil, aynı zamanda turizm ve Ülkemizin tanıtımı açısından da önemlidir. Bu minvalde her birimiz çevresel kirliliğe az veya çok katkımızı sorgulamak ve bu konuda çocuklarımıza öğüt

vermekten ziyade bizzat örnek olmak durumundayız. Çevre kirliliğine duyarlılık geliştirilmesi açısından bu

gibi çalışmalarını önemseyeceğimizi ve her şekilde her an desteğe hazır olduğumuzu belirtir, Dünya Çevre Gününüzü tebrik ederim.” dedi.

Etkinlikte; deniz ve iç sulardan çıkarılan terk edilmiş ağ ve diğer (pet şişe, teneke kutu, lastik teker vb.) atık malzemeler dalgıç eşliğinde denizden çıkartılarak öğrencilere sergilendi. Ayrıca denizden çıkarılan kabuklu deniz canlılarının da çocuklarda büyük bir merak ve ilgi uyandırdığı gözlemlendi.

Öğrencilere çeşitli ikram ve hediyelerde bulunulmasının ardından, Bakanlığımız personeli Su Ürünleri mühendislerimizce denizlerde yaşayan balık ve canlıların yanı sıra iç sularımız, dere, ırmak, gölet ve lagünlerde yetişen balıklar çeşitleri ayrıntılı şekilde tanıtıldı.

Toprak Bayramımız Kutlu Olsun

Resmi Gazetenin 16.06.1945 tarihli nüshasında yayımlanarak yürürlüğe giren Toprak Bayramı Kanununun ilgili maddesinde; "Çiftçiyi

Topraklandırma Kanununun kabul edildiği 11 Haziran tarihini takip eden pazar günü her yıl Toprak Bayramı olarak kutlanır" hükmü yer almaktadır.

Tüm canlıların beslenip barındığı toprağın daha fazla korunması gerektiğine değinen Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam konuyla ilgili yaptığı açıklamasında: “Yaşamın kaynağı olan toprağın önemini vurgulamak ve kamuoyunda farkındalık yaratmak amacıyla her yıl 11- 17 Haziran tarihleri arasında Toprak Haftası kutlanmakta ve bu kapsamda çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

Toprak, tıpkı su ve hava gibi tüm canlıların ortaklaşa kullandıkları ve yaşam döngüsünün en değerli unsurlarının başında gelir. Dünya üzerinde yaşamın sürekliliği bu hazinenin varlığına bağlıdır. **Gıdamızın tamamı doğrudan ya da dolaylı yollarla topraktan gelir.** Sağlıklı ve yüksek kaliteli gıda, ancak sağlıklı topraklarda yetişir. Bu sebeple Tarım ve Orman Bakanlığımız, öteden beri topraklarımızın korunmasına yönelik tedbirler almış ve başarıyla uygulamaya koymuştur.

Bizler de Camianın birer neferi olarak bu Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda 5403 sayılı *Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu* çerçevesince; toprağın doğal ve yapay yollarla kaybını ve niteliklerini yitirmesini engelleyerek korunması, geliştirilmesini ve çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı arazi kullanımını sağlayacak usul ve esaslar çerçevesinde faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz.

Ayrıca, toprak ve su kaynaklarımızın kirlenmesini önlemek amacıyla suların korunması yönetmeliği doğrultusunda, yeraltı, yer üstü suları ve

topraklarda kirliliğe neden olan azot ve azot bileşiklerinin belirlenmesi, kontrolü ve kirliliğinin önlenmesi amaçlı, örneklerin toplanması ve analiz edilerek kirliliğin takibi amaçlı çalışmalarımız devam etmektedir. Bunun dışında tarımsal üretimde bulunan kısıtlayıcı faktörlerin bertaraf edilmesi (tepe- taşlık- drenaj sürdürülebilir tarım, iyi tarım ve organik tarım uygulamalarının teşvik edilmesi) ve problemlili arazilerin tarıma kazandırılması için çevresel amaçlı tarım arazilerinin korunması ve tarıma kazandırılması projesi uygulanmaktadır.

Topraklar yenilenebilir kaynaklar değildir.

Bu yüzdendir ki toprakların korunması gıda güvenliği ve sürdürülebilir gelecek için büyük önem taşımakta ve bizler de bu değerli hazinenin farkında olarak Toprak Bayramı Haftasında toprağın önemini daha iyi anlamak suretiyle gelecek kuşaklara temiz ve sürdürülebilir yaşam bırakmalıyız. Cumhurbaşkanımızdan tutun alt yetki mercilerine kadar her fırsatta meselenin altının çizildiği üzere; tarıma elverişli alanların tarım dışı kullanımı geleceğe indirilmiş bir darbedir. Ülkemizde imar için yeterince alan bulunmakta olup, bu tür sakıncalı uygulamalara yönelik **yasal düzenleme ve yaptırımlar artırılarak** devreye girmektedir.

Diğer bütün kıymetli kavramlar gibi, toprağın kıymetini de yitirmeden idrak edebilmemiz dileğiyle, 11 Haziran tarihi ile başlayan **Toprak Bayramı Haftamızı** kutluyor; topraklarımıza sahip çıkacak bir bilincin oluşturulması dâhil bu istikamette elimizden ne gelirse yapıyor ve yapmaya da hazır olduğumuzu vurgulamak isterim.” dedi.

Anadolu Manda Islah Projesi Kapsamında İşletme Ziyareti

İlimizde uygulanan *Halk Elinde Anadolu Mandası Islah Projesi* kapsamında, 19 Mayıs İlçesi Yörükler Mahallesinde Derya Sözen'e ait manda işletmesi, 09.05.2023 tarihinde Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam tarafından ziyaret edildi.

“Halk Elinde Anadolu Mandası Islah Projesi ile, İlimizde; 2011 yılında Bafra, Çarşamba ve 19 Mayıs İlçesinde başlamış ve 2013 yılında Vezirköprü ile 2016’da Lâdik ilçelerinin dâhil edilmesiyle toplam 5 ilçede TAGEM, Üniversite, İl Tarım ve Orman

İşletme ziyaretinde İl Müdürlüğümüze; Manda Yetiştiriciliği Birlik Başkanı İsmail Metin, 19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesinde görevli Proje Lideri Prof. Dr. Hüseyin Erdem, İlçe Müdürü Galip Baykal, Şube Müdürleri ve ilgili personel eşlik etti. İl Müdürü Sağlam, burada yaptığı açıklamasında;

Müdürlüğü, Manda Yetiştiricileri Birliği ile ortak yürütülmektedir.

Proje ile; saf yetiştirme ve seleksiyon yöntemi kullanılarak ıslah çalışmalarının yürütülmesi, gelecekte birliklere ve çiftçilere kendi ıslah sistemlerini kurmaları konusunda uygulamalı eğitimlerin yapılması, süt verimi yüksek yeni generasyonlar elde edilmesi, büyüme özellikleri yüksek malaklar elde edilmesi, üretim tekniklerinin geliştirilmesi, ve bilinçlenmenin sağlanması, hayvan

ilimizin manda sayısında önemli derecede artışlar olmuş, mandalarımızın süt verimleri artmış, projeden doğan malakların canlı ağırlıkları yükselmeye başlamış, yetiştiricilerde manda yetiştiriciliği konusunda bilinçlenme başlamış, kayıt tutma ve kayıtlı yetiştiricilik yaygınlaşmış, yetiştirici ile bakanlık ve üniversite arasında ilişkiler gelişmiş, manda ve ürünlerinin tanıtım ve yaygınlığı artmış ve yetiştiricilere destekleme ödemesi yapılmıştır.

sayısının artırılarak üretici ve ülke ekonomisine katkı sağlanması, kayıtlı yetiştiriciliğin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır.

Kayıt altına alınan anaç mandalardan doğan malaklarda doğum, 6. ay ve 12. ay ağırlıkları tartılmakta, doğuran mandalarda en az 5 ay süt verim kontrolü yapılmakta, veriler Manda Yıldızı Programına girilmekte ve hesaplamalar sonucu damızlık seçimleri yapılmaktadır. Yapılan bu çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda, bu Proje ile

Proje kapsamındaki yetiştiricilere her yıl yayınlanan Tarımsal Desteklemelere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenen miktarlarda hayvan başına destekleme yapılmaktadır. 2022 Yılı destekleme miktarı boğa ve yıl içerisinde doğuran anaç manda için 2.000 TL, yıl içerisinde doğurmayan anaç manda için ise 1.200 TL'dir. 2022 yılında 91 işletme 3.124 manda ve 1.018 malak için toplam 6.254.600 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Üreticilerimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum." dedi.

Yakakent'te

Organik Gübre Dağıtımı Gerçekleştirildi

Organik Tarım, üretimde sentetik ve kimyasal üretim girdilerinin kullanımını ortadan kaldıran bir yöntemdir. Bunun yerine ekim nöbeti, ürün artıkları, hayvan gübresi, yeşil gübre ve tarım dışı organik atıkların ve hastalık, zararlılar ve yabancı ot mücadelesinde biyolojik mücadele yöntemlerinin kullanıldığı, topraktaki organizma faaliyetlerinin ve toprak verimliliğin artırılmasına yönelik bir üretim sistemidir.

Samsun'da Organik Tarım; 1994 yılında

Bu kapsamda İlimiz Yakakent İlçesinde 01.06.2023 tarihinde gerçekleştirilen **Organik Gübre Teslim Törenine**; Yakakent İlçe Kaymakamı Abdüssamed Kılıç, Yakakent Belediye Başkanı Hüseyin Kıyma, Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Yardımcısı Nail Kırmacı, Yakakent İlçe Tarım ve Orman Müdürü Osman Akman ve konuyla ilgili üreticilerimiz katılım sağlamışlardır. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Yardımcısı Nail Kırmacı:

Türkiye'de ilk defa İlimize bağlı Terme Çamlıca Köyünde bir Alman firmasının organik fındık talep etmesi ile başlamıştır. 1994 yılında üyelerinin büyük bir kısmı Çamlıca çiftçilerinden oluşan Türkiye'de ilk defa "Karadeniz Organik Tarım Ürünleri Üreticileri Derneği" kurulmuş ve gerek bu konudaki çeşitli projelerle, gerekse de konu uzmanı personelimizin katkısı ile bugün hatırı sayılır bir üretim ve üretici rakamına taşınmıştır.

"Samsun'da yapılan Organik Tarım Yetiştiriciliğinde; doğal toplama, meyve, sebze ve tarla bitkileri kaynaklı olmak üzere halen toplam 2.584 çiftçimiz organik üretim yapmaktadır. Bu çiftçilerimiz 62.028 da alanda **30.347 ton Organik Üretim** yapmakta ve bu toplam üretimin de yaklaşık % 50'si Organik Fındık olarak gerçekleşmektedir. Organik Fındığın büyük bir bölümü ise Çarşamba, Terme, Tekkeköy İlçeleri ve çevresinde yer almaktadır. Diğer

ürünler; 640 da alanda sebze ve çiçekçilik ile 10.295 da alanda ise tarla bitkileri organik yetiştiriciliği olarak yer almaktadır.

Bu kapsamda faaliyet gösteren yetiştiricilere 2021 yılı için; **1.198 işletmeye 1.634.908 TL destekleme ödemesi** yapılmış ve 2022 yılı destekleme müracaatları ise devam etmektedir. Ülkemizde organik tarımın yaygınlaştırılması ve kontrolü amacıyla Bakanlığımızca yürütülen *Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi* ve *Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi* kapsamında İl Müdürlüğümüzce 2022 yılında Organik Bitkisel Üretimde Pestisit ve Aflatoksin ve Organik Hayvansal Üretimde Antibiyotik Kontrolü amacıyla 19 numune alımı planlanmıştır. Bu kapsamda; 13 adet Pestisit (Fındık, Bulgur, Yeşil Mercimek ve Yumurta) ile 2 adet Antibiyotik- Nitrat tayini ve 4 adet de Aflatoksin analizi için **19 adet numune alımı** gerçekleştirilmiş ve analiz sonucu numuneler TGK ve Organik Tarım yönetmeliğine uygun olarak gözlenmiştir.

Ayrıca İl Müdürlüğümüzce Çakmak Baraj Havzasında, Organik Fındık bahçelerini hastalıklardan korumak, verim ve kaliteye katkı sağlamak amacıyla Çarşamba Fındık Üreticileri Birliği üyesi **39 üreticiye 390 kg % 20'lik metalik bakıra Eşdeğer Bordo Bulamacı** temini sağlanmıştır. Bakanlığımız BÜGEM'in 2023 Yılı Yatırım Programı çerçevesinde yürütülen *Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi* kapsamında ise; Yakakent Büyükkırık ve Sarıgöl Mahallelerinde organik bitkisel üretim yapan veya yeni başlayacak olan üreticilerden

1.300 yıllık kadim tarihi olan Ata tohumu **Kavılca Buğday** yetiştiricilerine dağıtılmak üzere hibe **katı organik gübre** teslimi planlanmıştır.

Proje kapsamında bugün burada, Büyükkırık ve Sarıgöl Mahallelerimizdeki 582 dekar alanda Kavılca Buğday yetiştiriciliği yapan/ yapacak olan 23 üreticimize **dekar başına yaklaşık 50 kg olmak üzere toplamda 28.000 kg (28 ton) katı organik gübre** dağıtılacak olup bu Proje ile Yakakent çiftçisine **296.800 TL girdi temini** sağlanması beklenmektedir. Uyguladığımız tüm bu Projeler; doğal kaynakların

sürdürülebilirliğini sağlamak, insan hayvan ve bitki sağlığını korumak, toprağın fiziksel kimyasal ve biyolojik yapısını koruyup geliştirmek, tüketiciye kaliteli ve güvenilir ürünler sunmak, üreticilere yeterli ve güvenilir gelir temin etmek, üretici örgütlenmesini ve sözleşmeli tarım uygulamalarını teşvik etmek açısından oldukça önem arz etmektedir.

Tüm bu amaçlar doğrultusunda; doğaya dost üretim metodu olan **Organik Tarımın** teşviki, yaygınlaştırılması ve desteklenmesini Bakanlığımız olarak oldukça önemseyeceğimizi belirterek, bugün dağıtımını yaptığımız organik materyalin üreticilerimize, İlimiz ve Türkiye tarımına hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.” dedi.

Dürtmen Yaylasında Çilek Hasat Etkinliği Yapıldı

Samsun İli Alaçam İlçesi Dürtmen Yaylası'nda 16.05.2023 tarihinde Çilek Hasat Etkinliği gerçekleştirildi. Etkinliğe; Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, Alaçam İlçe Tarım ve Orman Müdürü Şenol Özcan, Alaçam Muhtarlar Derneği Başkanı Hüseyin Sönmez, Samsun Büyükşehir Belediyesi ve İl Müdürlüğümüzden ilgili personel ile üreticiler katılım sağlamışlardır.

karar üzere, önümüzdeki dönem üretim planlamamızda her İlçemizde her ürünün azar azar yetiştirilmesinden daha çok her İlçede en iyi yetişen ürünler üzerine eğilmeyi planlıyoruz. Yani her ürün nerede en iyi performansı gösteriyor ise orada yoğun olarak yetiştirilecek.

Dolayısıyla şu an bulunduğumuz Dürtmen Yaylamızın parçalı ve engebeli arazisi ile 1000 ve

Törende konuşan İlçe Tarım ve Orman Müdürü Şenol Özcan, kurum olarak çilek üretimini önemsediklerini belirterek: "Bu yıl, İlçe Müdürlüğümüz aracılığıyla 21 üreticimiz 54 dekar alanda çilek üretimi yapmıştır. Hedefimiz, 2023 yılı içerisinde İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz öncülüğünde % 70 hibe desteği ile üretimin 65 dekar alana çıkarılmasıdır." dedi.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam da yaptığı konuşmasında: "Çilek oldukça rağbet gören ve iyi fiyatlara alıcı bulan bir ürünümüz olması hasebiyle üretiminin Bakanlığımızca desteklendiği bir üründür. Aldığımız

üzeri rakımında tat ve koku açısından da çilek en iyi şekilde yetiştiği için buralarda bu ürüne önem verdik. Samsun Büyükşehir Belediyemizin 2021- 2022 ve 2023 yıllarında özellikle malç ve fide anlamındaki destekleri ile yine DOKAP'tan 2023'te 50 üreticimize 3'er dönümden sağlanan toplamda 150 dekar alanda 750 bin TL bütçeli Projemiz bu anlamda önemlidir ki bu üreticilerimiz ürünlerini geçtiğimiz yıl 25 ila 40 TL gibi fiyatlara sattılar. İnsanımızı, hep ifade ettiğimiz gibi doğduğu yerde doyurma hedefimizle talep oldukça bu konuda üretime devam edeceğiz.

Hâlihazırda 2023 yılı itibarıyla; Yukarı Kuşak diye tabir ettiğimiz Kızlan Mahallesinde 4 üreticimiz

9 dekar alanda, Umutlu mevkiinde 6 üreticimiz 16 dekar alanda ve Vicikler'de 6 üreticimiz 21 dekar alanda çilek yetiştiriciliği yapmaktadır. Yine aynı bölgede; Alidedebölmesi'nde 2 üreticimiz 4 dekada, Tepebölmesi'nde 1 üreticimiz 1 dekar alanda, Kapaklı'da 1 üreticimiz 2 dekar alanda, Gökçe ağaçoymağı'nda 1 üreticimiz 1 dekar alanda olmak üzere toplamda 21 üreticimiz 54 dekar alanda çilek üretimi yapmaktadır.

İlçemizin geri kalan mahallelerini de dâhil ettiğimizde toplamda 65 dekar alanda çilek üretimi yapılmaktadır. Bu sayının daha da artması için 2023 yılında Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz öncülüğünde % 70 hibe

ile 50 üreticimize toplamda 150 dekar alanda çilek fidesi, malç naylonu, damlama sulama aparatları, sulama deposu verilecektir.

Sözlerimi bitirirken; Samsun Valimiz Doc. Dr. Zülkif Dağlı'ya, Başkan Mustafa Demir nezdinde Büyükşehir Belediyemiz Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı ve çalışanlarına, İl Müdürlüğümüz Bitkisel Üretim Birimi ve Alaçam İlçe Tarım Müdürlüğünden ilgili personelimize, DOKAP Başkan ve tüm

çalışanları ile üreticilerimize teşekkürlerimi bildiriyor;

Bakanlığımızın da sürekli vurguladığı 'Sen Yeter ki Üret' sloganımız doğrultusunda çalışanın üretmenin her daim yanında olacağımızı hatırlatarak bol bereketli bir hasat sezonu dilerim." dedi.

Kurban Etlerinin İşlenmesi ve Muhafazası

Yaklaşan Kurban Bayramı sebebiyle, Kurbanlık Hayvan Kesimi ve Seçiminde Dikkat Edilecek Hususları geçtiğimiz hafta hatırlatmıştık. Diğer önemli bir mesele de Kurban Etlerinin Değerlendirilmesi meselesi. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam:

“Kurban vecibesini yerine getiren vatandaşlarımız, sağlıklarını tehlikeye atmamak adına; öncelikle veteriner hekim kontrolünden geçmiş, kulak küpesi olan hayvanları kurbanlık olarak seçmelidirler. Hayvanların kesim öncesinde yorulmaması, strese sokulmaması, eziyet edilmemesi hem kurbanlık etlerin kalitesi hem de İslami değerler açısından önemlidir.

Kurbanlıklardan sağlıklı et elde etmek için mutlaka belediyelerce tahsis edilmiş alanlarda veya onaylı mezbahalarda kesimlerinin yaptırılması gerekir. Kesimden sonra etlerin hemen işlenmemesi ve mutlaka soğuk ortamda yaklaşık bir gün dinlendirilmesi, etin işlenmesi kolaylaştıracağı gibi lezzet ve kalitesini de arttıracaktır.

Etlerin parçalanması ile kıyma çekimlerinin, et ve et ürünleri konusunda faaliyet gösteren Tarım ve

Orman Bakanlığından onay belgesine sahip et parçala tesisleri ya da kayıt belgesine sahip Kasap işletmelerinde yapılması gerekmektedir. Bu tesislerde kıyma makinelerinin temizliğine dikkat edilmeli ve bu işletmeler dışında (seyyar kıyma çekiciler, bakkallar, vb.) kesinlikle kıyma çektirilmemelidir.

Etlerin işlenmesi aşamasında; uzun süre muhafaza edilecek olan etler, tek kullanımlık porsiyonlar halinde gıdayla temasa uygun ambalajlara konularak -18° C’de dondurularak saklanmalıdır. Dondurulan etler kullanılacağı zaman ya direk çözündürülmeden pişirilmelidir ya da çözündürülmesi gerekiyorsa, +4°C’de (buzdolabında) bekletilerek çözündürülmelidir. Dondurulmuş olan etler çözündürüldükten sonra kesinlikle tekrar dondurulmamalıdır.

Kurban Bayramı süresince, Belediye Zabıta Ekipleri ile Tarım ve Orman İl/ İlçe Müdürlüklerimize bağlı denetim ekiplerince İşletme Onay/ Kayıt Belgesi olmaksızın, hijyenik olmayan sağlıksız yerlerde, bakkal, kahvehane, dükkân, büfe gibi iş yerlerinde veya geçici olarak kiralanmış iş yerlerinde et parçalama ve kıyma çekimi yapıp yapılmadığı denetlenecek, yasaları ihlal eden işletmeler hakkında idari para cezaları uygulanacaktır.

Bu vesileyle yaklaşan Kurban Bayramının birlik ve beraberliğimize vesile olmasını, kesilen kurbanların kabul olmasını diler, Bayramınızı şimdiden tebrik ederim.” dedi.

2023 Yılı Kurban Rehberi Yayınlandı

Kurbanlık hayvanların sevklerinde, alımında, satımında, kesiminde ve kurban etinin muhafazasında dikkat edilmesi gereken hususlar ile "TARIMCEBİMDE" mobil uygulaması hakkında vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan kurban rehberi güncellenerek yayınlandı.

ishali ve burun akıntısı olmamalı. Öksürük ve nefes darlığı yaşamamalı. Çevreye karşı aşırı tepkili veya çok duyarsız olmamalı. Yara, şişlik ve ödemi olmamalı. Hayvan varlığının devamı açısından öncelikle erkek hayvanlar kurban olarak tercih edilmeli."

"TARIMCEBİMDE" İLE

3 ADIMDA SATIN ALMAK İSTEDİĞİNİZ

KURBANLIK HAKKINDA BİLGİ EDİNEBİLİRSİNİZ.

1

<https://tarimcebimde.tarimorman.gov.tr> adresinden veya aşağıdaki QR kodu okutarak "TarimCebimde" mobil uygulamasını cep telefonunuza indiriniz.

2

"Hayvansal Üretim" ana menüsünden "Küpe Sorgulama" alt menüsünü seçiniz.

3

Gelen menüde büyükbaş veya küçükbaş hayvan seçiminizi yaptıktan sonra satın almak istediğiniz hayvanın küpe numarasını girerek "Sorgula" butonuna tıklayınız.

Gelen sonuçlarda
hayvanın yaşı, türü, ırkı ve aşıları
hakkında bilgileri görebilirsiniz.

Hayırlı Bayramlar

Rehberde, 'TARIMCEBİMDE' uygulamasını mobil cihazlarına indiren vatandaşların, tüm kullanıcılara açık küpe sorgulama özelliğiyle, küpe numarasını girerek büyükbaş veya küçükbaş hayvanlar ile ilgili bilgilere ulaşabileceği ifade edildi.

Ayrıca, kurbanlık seçiminde dikkat edilecek konuların altı çizilen rehberde, sığır ve manda ile koyun ve keçinin küpesinin olup olmadığına bakılmasının önemi vurgulandı, şu önerilerde bulunuldu:

"Çok zayıf, gebe ya da yeni doğum yapmış hayvanlar olmamalı. Hayvanın kılları düzgün ve parlak, bakışları ve dış görünümü canlı olmalı. Yüksek ateş, salyası ve gözde akıntısı olmamalı. Pis kokulu

Rehberde kurbanlık hayvan sevkleri, kurbanlık hayvanların bakımı ve beslenmesi, kurbanlık hayvanların nakliyesi ve dinlendirilmesi, kesimi, yüzme, parçalama, muayene ve kontrol, kurban etinin soğutulması, taşınması ve saklanması, derinin yüzülmesi ve tuzlanmasına ilişkin ayrıntılı bilgiler yer alıyor.

Kurbanlık hayvanların, Tarım ve Orman Bakanlığından Şartlı Onay/Onay Belgesi almış kesimhaneler ile Kurban Hizmetleri Komisyonlarının belirlediği kesim yerlerinde kesilmesi gerektiği belirtilen rehberde, cadde, sokak ve park gibi kamusal alanlarda kurbanlık kesimi yapılmaması istendi.

Çiftçilerin Tarımsal Amaçlı Su Kullanım Hizmet Bedelleri Yüzde 50 Oranında Desteklenecek

Tarımsal Sulama Amaçlı Su Kullanım Hizmet Bedelinin Desteklenmesine İlişkin Cumhurbaşkan Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, 2023 yılında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin tarımsal sulamadan kaynaklı su kullanım hizmet bedelinin %50'si destek olarak ödenecek. Sulama birlikleri tarafından kendi usul ve esaslarına

Kararla, sulama birlikleri ile kooperatifleri tarafından işletilen sulama sahalarında tarımsal üretim yapan çiftçilerin, bu yıl su kullanım hizmet bedellerinin desteklenerek üretim maliyetlerinin azaltılması ve rekabet güçlerinin artırılması ile bu kapsamda gıda arz güvenliğinin ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanmasına katkıda bulunulması amaçlanıyor.

göre belirlenen su kullanım hizmet bedelinin %50'si öncelikle su kullanıcısı üretici tarafından ilgili sulama birliğine ödenmesi şartıyla su kullanım hizmet bedelinin geriye kalan % 50'si ise Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili bütçesinden üreticiler adına sulama birliklerine yatırılacak. Yine, 1163 sayılı

Kanun kapsamında kurulan sulama kooperatifleri tarafından kendi usul ve esaslarına göre belirlenen su kullanım hizmet bedelinin %50'si bakanlığın ilgili bütçesinden üreticilere ödenecek.

Karar kapsamındaki destek uygulaması, 1 Ocak 2023 itibarıyla başlayacak ve 31 Aralık 2023'te sonra erecek.

Soya Tarımında Sürdürülebilirlik Projesi

Kapsamında

Soya Tohumu Teslim Töreni

Soya; Ülkesel yağ açığının giderilmesi, yağ ithalatının düşürülmesi, sanayi için hammaddeyi yerel kaynaklardan sağlanması, kurumlar arası koordinasyonun sağlanması, ilimiz için adı geçen ilçelerde üretim yapan kanatlı besicilerinin yem ihtiyacının karşılanması, silaj yapımında soya kullanımının yaygınlaştırılması, geçmiş yıllarda üretimi ve tarımı bilinen soya tarımının yeniden yaygınlaştırılması, soyanın iyi bir çapa bitki olması ve tarımsal mekanizasyona uygun biçimde tarımının yapılması, Bakanlık münavebe şartları gereği iyi bir münavebe bitkisi olması, soya pazarlaması konusunda ilimizde Yağlı Tohum Birliği ve Tarım Kredi Kooperatifi'nin bulunması ile; soya tarımı ilimiz için ilk ve vazgeçilmez bitkisel ürünler arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin soya üretim miktarı dünyada önemli bir potansiyele sahip olmamakla birlikte, soya Türkiye'de hem ana ürün hem de ikinci ürün olarak yetiştirilebilme imkânına sahiptir.

Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünce desteklenen Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi kapsamında ilimizde yürütülen Soya Tarımında Sürdürülebilirlik Projesi; İlimiz Terme, Çarşamba, Tekkeköy, Salıpazarı, Alaçam İlçelerinde 2023 yılında uygulanacaktır. Bu kapsamda 34.800 kg Arısoy çeşidi soya tohumu ve 348 kg inokulant desteği sağlanacaktır. 3480 dekar alanda ekilecek olan soya tohumunun bütçesi 1.044.000 TL ve İnokulant bütçesi ise 18.270 TL'dir.

“Soya Tarımında Sürdürülebilirlik Projesi” kapsamında Terme İlçesinde gerçekleştirilen soya tohumu dağıtım programına; Terme Kaymakamı Metin Maytalman, Samsun Tarım ve Orman İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, Terme AKP İlçe Başkanı Mümin Ertan, CHP İlçe Başkanı İbrahim Yavuz, Saadet Partisi Başkanı Serdar Körpe, Tarım Kredi Kooperatifleri Samsun Bölge Başkanı Fikret Oy, Ticaret Borsası Meclis Başkanı Ömer Adalı, Ziraat Odası Başkanlığı Genel Sekreteri Mehmet

Öztürk, şube müdürleri, teknik personel ve çiftçilerimiz katılım gösterdi.

Programda konuşma yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam; “Samsun’da işlenen tarım alanı 378.470 ha ile Türkiye’nin % 1.6’sına sahiptir. Samsun’un 972.459 ha yüzölçümünün % 39’u işlenen tarım alanı oluşturmakta olup, ülkemizde 16. sırada bulunmaktadır.

Ülkemizde soyada 380 bin dekar alanda 155 bin ton üretim bulunmaktadır. İl genelinde 2022 yılında 20.472 da alanda 6.942 ton üretim ile ilimiz soya üretiminde %4,48 paya sahip olup 5. sırada yer almaktadır. İlimizde ise 13.000 da ekili alan ile Terme ilçesi ilk sırayı almaktadır.

ÇKS’ye kayıtlı 70.888 çiftçimiz bulunmakla birlikte, 2.644.300 dekar arazi kayıt altına alınmış olup, ekili arazimizin %70’ine tekabül etmektedir. Bu kapsamda; 2021 yılında 343 milyon TL ve 2022 yılına ait 186 milyon TL tarımsal destekleme ödemesi yapılmış ve desteklemeler devam etmektedir. 2002 yılından bu güne yaklaşık toplam 3,17 milyar TL destek ödemesi yapılmıştır. Soyada ise rakam olarak 374 kişiye 14.518 dekar alan için 2.589.134 TL destek ödemesi yapılmıştır.

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli Kapsamında Desteklenen Ürünler arasında yer alan Soya da, 2022 yılı üretimi 146 TL/da

Mazot gübre ödemesi, 60 kr/kg fark ödemesi (60 kr/da x 350 kg/da= 210 TL) ve 45 TL/da sertifikalı tohumluk desteği olmakla beraber dekara toplam 401 TL Bakanlığımızca destek sağlanmaktadır.

2020 yılından itibaren Tarım Arazilerinin kullanımının etkinleştirilmesi projesi ile başlayan bu çalışma ile yağlı tohumlu bitkiler ve hububat öncelikli olmak üzere üretimin desteklenmesinde çeltik, soya ve ayçiçeği için tohumluk desteği yapılmaktadır. 2020 yılında 3.000 dekar alanı kapsayacak şekilde 300 bin TL ve 2021 yılında 2.000 dekar alanda ek üretim amacıyla 266 bin TL değerinde soya tohumluk projeleri gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında ise soyada “Kullan Aşını Al Baklanı Projesi” ile toplam 350 kg inokulant (Soya Aşısı) temini sağlanmıştır.

Üretim sezonu boyunca ekim alanları takibi yapılarak eğitim yayım çalışmalarına da ağırlık verilerek, soya üretiminin ilimizde, dolayısıyla ülkemizde artırılması hedeflenmektedir. Çiftçilerimize hayırlı uğurlu olsun.” şeklinde konuştu.

Tarım Arazilerinin Mülkiyetinin Devrine İlişkin 6537 Sayılı Kanun Kapsamında Kurumlar Arası Toplantı Yapıldı

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Yerleşkesi Zirai Karantina Toplantı Salonunda

gerçekleştirilen toplantıda, Tarım Arazilerinin Mülkiyetinin Devrine İlişkin 6537 sayılı Kanun kapsamında; Uygulamalarda birliktelik sağlamak amacı ile 17 İlçe müdürlüğümüzden uygulamada görev yapmakta olan teknik personelin yanı sıra, Samsun Harita Mühendisleri Odası ve konu ile ilgilenen diğer kamu kurum ve kuruluş temsilcilerine, uygulamalarda karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri ile ilgili bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Ladik'te Lale Yumruları Toprakdan Çıkartıldı

Lale (Tulipa spp.) Liliaceae familyasına ait olan ve yaklaşık 280 doğal türü ve 4000 civarında çeşidi bulunan soğanlı bir süs bitkisidir. Lale bitkisi daha çok soğan üretimi, kesme çiçek, saksılı süs bitkisi, park-bahçe ve peyzaj düzenlemelerinde tasarım bitkisi olarak kullanılmaktadır. Ülkemizde ise son yıllarda park ve peyzaj alanlarında lalenin daha fazla kullanılır olması lale soğanı üretim miktarının artmasını teşvik etmiştir. Bu durum süs bitkileri

Araştırılması Alt Projesi' kapsamında Lâdik İlçesinde lale soğanı üretimin yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. Serin ve soğuk iklimi seven lale nin yetiştirilebilmesi için uygun iklim ve rakıma sahip olan bölge İlimiz sahil kesiminin taşıdığı riskleri taşımamaktadır. Aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu döneminde de İstanbul da kullanılan soğanların üretiminin bölgede yapıldığı bilgisine ulaşılmış lale üretimi için yapılan tercih tarih tarafından da doğrulanmıştır.

içerisinde lalenin daha popüler bir süs bitkisi olarak öne çıkmasını sağlamıştır. Ülkemizde son yıllarda artan lale üretiminde belediyelerin de etkisi büyüktür.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) tarafından desteklenen Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nce yürütülen Kırsal Gelir Kaynaklarının Çeşitlendirilmesi Projesi kapsamında 2022 yılında uygulamaya konulan 'Samsun İli Çiçek Soğanı Üretiminin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanma Olanaklarının

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Vekili Nail Kırmacı konu ile ilgili yaptığı açıklamasında; "Lâdik İlçesi'nde Lâdik Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi (LAODİKEA) üyesi 16 kadın üretici ile birlikte yürütülmesi planlanan proje kapsamında üretim devam ediyor. Proje kapsamında daha önce her çeşitten 15.000 adet olmak üzere 10 ayrı renk ve çeşitte toplamda 150.000 adet lale soğanı, Kooperatif üyesi 16 kadın üreticiye temin edilmişti. Üretim ve kontrolünün sağlanması, ayrıca görsel olarak da üreticiyi teşvik etmesi amacıyla Lâdik

Belediye Başkanlığı tarafından üreticilere tahsis edilen alana toplu olarak dikim yapılmıştı.

10 ayrı renkte tedarik edilen 150.000 adet lale soğanının yaklaşık 10 dekar arazide dikimi gerçekleşmiş, 15 Nisan itibariyle tamamı çiçek açmış ve 3-5 gün çiçekte kalan lalelerde tepe kırması yapılarak yumru üretimi aşamasına geçilmişti. Temmuz ayının ilk haftasında yumru gelişimini tamamlayan Lale soğanları, topraktan sökülerek soğuk hava deposunda mevsimi gelene kadar beklemeye bırakılmıştır.

Samsun İli Çiçek Soğanı Üretiminin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanma Olanaklarının Araştırılması Alt Projesi 2023 yılında da İlimiz doğal florasında yer alan göl soğanı üretimin yaygınlaştırılması çalışmalarıyla devam edecektir.

Projenin genel amacı; Samsun İli'nde ihracatı yapılan doğal çiçek soğanlarının doğadan izinsiz ve düzensiz sökülümünün önüne geçmek, kültüre alarak üretimini sağlamak, bölge üreticisinin kırsal gelir kaynaklarını çeşitlendirmek, katma değer sağlamak, salep üretimi ile başladığımız proje kapsamında lale

Yumru gelişimi oldukça güzel sonuç veren lale soğanlarından, gelecek senenin ürünü ayrıldıktan sonra kalan ürün peyzaj alanında çalışan firmalara satılacak, böylece Lâdik Kadın Girişim Üretim ve İşletme Kooperatifi (LAODİKEA) üyesi 16 kadın üreticimize gelir sağlanmış olacaktır.

üretimini de yaygınlaştırarak ithalatının önüne geçmek, Samsun İlini ihracatı yapılan çiçek soğanlarının üretim merkezi haline getirmektir. Dağıtımı, dikimi ve sökülümü yapılan lale soğanlarının geçmiş tarihte olduğu gibi sadece topraklarımızda değil kültürümüzde de yeniden kök salmasını temenni ediyor, İlimize ve üreticilerimize Proje'nin hayırlı olmasını diliyorum.” şeklinde konuştu.

Samsun'da İstilacı Türler ve Hayalet Av Araçları Çalıştayı

Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesindeki Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından pilot il olarak seçilen Samsun'da 11 Temmuz Salı günü İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda “Hayalet Av Araçları ve İstilacı Türler Farkındalık Projesi Çalıştayı” düzenlenmiştir.

sistemde yeni bir duruma yol açar. Bu durumu belki dışarıdan gözlemleyemeyebiliriz ancak günümüz teknolojisi ile bu yeni durumu ölçümleyebiliriz. Eğer biz bu yeni mevcut durumumuzun farkındalığından yoksun olursak doğru davranışı ortaya koyamaz, sorumluluklarımızı göremez ve gerekeni yerine

İlimize bağlı 17 İlçe Tarım ve Orman Müdürleri, ilgili teknik personel, Deniz ve İçsu Balıkçılık Kooperatifleri, Birlikler, bazı Kamu Kurum- Kuruluş ve STK'ların temsilcilerinin de hazır bulunduğu programda konuşan Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekili Nail KIRMACI:

“Bugün burada, denizlerimiz, çevre ve sürdürülebilirlik konusunda bir farkındalık oluşturma amaçlı toplanmış bulunuyoruz. Kâinat muazzam bir sistemler bütünüdür. Herhangi bir davranışımız mutlaka bir etki oluşturur ve

getiremezsek ortaya telafisi mümkün olmayan sonuçların yıkıcı etkisine maruz kalabiliriz. Bugün bunları ve daha fazlasını bizlere Üniversiteden

hocalarımız aktaracağı için çok fazla derine girmek istemiyorum ama **İstilacı Türlerle Mücadele** kapsamında Samsun'da 960 ton İsrail Sazanı'nın denizlerimizden toplanıp ekonomiye katıldığı çalışmayı biz başlattık. İnşallah devamı çok güçlü bir şekilde gelir diyor saygılar sunuyorum.”

Ardından OMÜ Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Hidrobiyoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Melek ÖZPIÇAK'ın 'Samsun'un İç Sularında Tespit Edilen İstilacı Türler' hakkında bilgilendirmeler yaptığı Çalıştayda; Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet AYDIN da 'Denizlerimiz ve İç Sularda Tespit Edilen İstilacı Türler' hakkında bir bilgilendirme sunumu yapmıştır. Benzer şekilde İç

Sularda Ekonomik Değere Sahip İstilacı Türler üzerinde av baskısını teşvik ederek bu türlerin kontrol altında tutulmasına yönelik ciddi çalışmalardan bahsedilmiştir. Bu kapsamda; İç Sularımızda büyük tehlike oluşturan ve halk arasında **İsrail Sazanı** olarak bilinen *Carassius gibelio* balık türü ile gümüş balığı

Atherina boyeri ve sivrisinek balığı olarak bilinen *Gambusia sp.* gibi balık türleri ile mücadele hakkında da bilgi verilmiştir.

Yine Karadeniz'de son zamanlarda görülmeye başlayan ve halk arasında **Balon Balığı** olarak anılan

istilacı tür ve yaygın olarak bilinen deniz salyangozunun verdiği zararlarla ilgili de bilgilendirme yapılmıştır. Çalıştayın son sunumu ise Onsekiz Mart Üniversitesi Deniz Bilimleri Ve Teknolojisi Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Adnan AYAZ tarafından yapılarak; Denizlerde ve İç Sularda, kayıp av araçları ve onların parçaları, kaybolduktan sonra da suda bozulup parçalanıncaya kadar avcılık

faaliyetlerini devam ettirdikleri ve istenilmeyen bu tehlikeli balıkçılık durumunun tehlikeli bir hal aldığı ve bu ağların bir şekilde toplanması gerektiği anlatılmıştır.

İlimiz Fındık Bahçelerinde Potansiyel Tehdit; Amerikan Beyaz Kelebeği

TÜİK verilerine göre; 2022 yılında, İlimizde 1.206,479 da alanda 111.701 ton Fındık üretimi yapılan ve İlimizde üreticilerimizin çoğunun geçim kaynağı olan Fındık, Ülkemizin de ihracata konu en önemli tarım ürünlerinden birisidir.

Ancak, Fındık bahçelerinde görülen zararlılar bitkinin kök, dal, meyve, yaprak gibi aksamlarına zarar vermek suretiyle önemli ölçüde verim kayıpları meydana getirebilmektedir. Üreticiler tarafından "tırtıl" olarak tanınan Amerikan Beyaz Kelebeği de bazı seneler Epidemik (salgın) oluşturmak suretiyle bitkinin yeşil aksamı ile oburca beslenerek ekonomik anlamda ürün kaybına neden olmaktadır.

Amerikan beyaz kelebeği; birçok bitkide beslenebilme kabiliyetinde olan ve mücadele edilmediğinde popülasyonunu artırarak farklı alanlarda yeni zararlar meydana getirebilen önemli bir zararlıdır. Yapılan akademik çalışmalarda; bu zararlının Fındık başta olmak üzere Elma, Armut, Erik, Kiraz, Kavak, Dut, Akçağaç ve Ceviz gibi 600'den fazla bitki türünde zarar yaptığı tespit edilmiştir.

Özellikle İlimiz fındık bahçelerini çevreleyen söğüt ve benzeri yüksek boylu ağaçlar ve konukçuluk yapan diğer ağaçlar, zararlı ile mücadelede sorun oluşturabilmekte ve dolayısıyla da Fındık bahçelerinde farklı türde ağaçların gelişmesine müsaade edilmemelidir. Aralarında kuşların da bulunduğu çok sayıda faydalıları (parazitoit, predatör, entomopatojen) bulunmakta olup, larva ve pupalara etkili olabilmektedir.

Amerikan Beyaz Kelebeğinin erginlerinin vücut uzunlukları 11-15 mm ve beyaz renktedir. Yumurtaları 0,5- 0,6 mm çapında ve krem rengindedir. Yumurtalarını paket halinde yaprağa bırakarak salgıladıkları sıvı ile yapışmasını sağlarlar. Yeşilimsi beyaz görünüşleri ile yapraklarda yumurta kümeleri kolayca fark edilir. Larvaların rengi sarımsı yeşilden siyaha kadar farklı renkte olabilir. Larvaların uzunlukları değişik boyutta, her halkasında portakal renginde benek ve beneklerden çıkan kıllar bulunmaktadır. Başları siyah ön bacakları koyu sarı arka bacakları donuk sarıdır. Olgun larvalar

2,5- 3,5 cm'dir. Pupaları koyu kahverengindedir. Kışı pupa halinde geçirir.

Mayıs'ın üçüncü haftasında pupalardan çıkan 1. dölle ait kelebek uçuşu, Temmuz'un üçüncü haftasında 2. dölle ait kelebek uçuşları görülür. Her iki dölle ait kelebek uçuş süresi 24- 33 gündür. Erginlerin ömrü 4-15 gündür. Dişiler yumurtalarını genellikle yaprakların alt yüzlerine bazen de üst yüzüne bırakırlar. Yumurtalar 1-3 günde çıkar ve beslenmeye başlayarak yaprakların alt yüzeylerinde ipeksi ağlar örmeye başlarlar. Ağlarına diğer yaprakları da dâhil ederek beslenmelerini sürdürürler. Olgunlaşmaya başlayan larvalar ağları terk ederek bireysel yaşamaya başlarlar ve yaprakları ana damar kalacak şekilde yerler. Ayrıca körpe meyveleri de yiyerek ürün kaybına neden olurlar.

Zararlı, ağaçların toprak ile birleştiği yerlerde ağaç kabuklarında, çok yaşlı ağaçların kovuklarında ve binaların çatı saçaklarında korunaklı yerlerde pupa olur. Yılda 2- 3 döl verir. Amerikan Beyaz Kelebeği Mücadelesinde **mekanik yöntemler** öncelikli olmalıdır. Kısa gövdeli ağaçlara bırakılan yumurta paketleri toplanarak bahçeden uzaklaştırılmalıdır. Haziran ve Temmuz aylarında zararlı ile bulaşık ağaçlarda larva ağ içinde bulunan larva kümeleri kesilerek bahçeden uzaklaştırılmalıdır.

* Birinci ve ikinci dölün çıktığı Haziran ve Ağustos aylarında zararlı ile bulaşık ağaçlarda 3-4 cm eninde oluklu karton şeritler veya 10-15 cm eninde 50- 60 cm uzunluğunda telis çuval ile yapılacak tuzak bant

ve kuşaklar ağaçların gövdelerine bir veya iki yerde ipe sarılmalıdır.

* Bahçelerde ağ ile birlikte kesilerek toplanan larva kümeleri ve içinde larva ve pupalar bulunan tuzak bant ve kuşaklar tel kafeslere konularak zararlının imha edilmesi sağlanır. Bu yöntemle doğal düşmanların çıkış ve çoğalması sağlanır ve zararlının doğaya bulaşması engellenerek mücadelesi yapılmış olur.

Amerikan beyaz kelebeği pupalarının % 70'inin parazitlenebildiği belirlenmiştir. Doğal dengeyi bozmamak amacıyla özellikle dut ve orman alanlarında zararlı ile mücadele biyopreparatlarla yapılmalıdır. Zorunlu olmadıkça kimyasal mücadele uygulanmamalıdır. Ancak popülasyonun yüksek olduğu ve zararlının epidemiyaptığı yıllarda kimyasal mücadele önemlidir. Ancak mücadelede doğal düşmanlara en az zararlı olan bitki koruma ürünleri kullanılmalıdır.

Kimyasal mücadele; birinci ve ikinci döl için haziran ve ağustos aylarında, üçüncü döl çıkarsa eylül ayında larvalar yaprak içlerini yiyerek ağlarını örmeye başladıkları zaman ya da yumurta kümelerindeki bütün yumurtalar açıldığında yapılmalıdır. Her dölle karşı bir ilaçlama yapılır ve yeterlidir.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekilimiz Nail KIRMACI; Fındık üreticilerinin meseleye hassasiyet göstererek bahçelerini sık aralıklarla kontrol etmelerini, larva kümeleri görüldüğünde dağılmadan budama makasları ile toplayarak mücadele etmelerini, ilaç uygulamalarını ruhsatlı bitki koruma ürünlerini kullanarak yapmaları gerektiğini hatırlatarak, Amerikan Beyaz Kelebeği mücadelesi hakkında daha detaylı bilgiye erişmek isteyenlerin İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine başvurmaları gerektiğini hatırlatmıştır.

Kuru Fasulye Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi

Kapsamında Lâdik Ziraat Odası Başkanlığına

Ekipman Desteği

15.05.2023 tarihinde Samsun İl Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüzde, İl Müdürümüz İbrahim Sağlam ile Lâdik Ziraat Odası Başkanı İmdat Demir arasında makine ekipman desteğine yönelik bir Protokol imzalandı.

İmzalanan Protokolle; Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve İl Müdürlüğümüz işbirliğinde yürütülen *Kuru Fasulye Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi* kapsamında; % 70'i DOKAP bütçesinden desteklenen ve % 30'u ise finansman olarak karşılanacak olan **1 adet Toplar Döver Harman Makinası ve 1 adet Pnömatik Ekim Makinası** Lâdik Ziraat Odası Başkanlığı'na devredilmiştir.

Protokol imza töreni sırasında bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam: “İlimizde 2023 yılı itibarıyla, DOKAP ve İl Müdürlüğümüz işbirliğiyle yürütülecek

olan *Kuru Fasulye Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi* ile üründe arz açığının azaltılması, ekim alanları ve üretimin artırılması, münavebe kültürünün yaygınlaştırılması ile toprak yapısının düzeltilmesi hedeflenmektedir. Proje sayesinde kaliteli tohumluk

kullanımı ile birim alandan yüksek verim elde edilmesi sayesinde üreticilerin ürün ve gelirlerinin artırılıp çeşitlendirilmesi sağlanarak; Bölge ekonomisine katkı sağlanması, üreticilerin üretim, verim ve gelirlerinin artırılması ile bölgesel ve kırsal kalkınmayı amaçlamaktayız.

İlimizde; en fazla Bafra, Havza, Kavak, Lâdik ve Vezirköprü’de olmak üzere 2022 TÜİK verilerine göre **9.729 da** ekiliş alanında **1.277 ton** Kuru Fasulye yetiştirilmektedir. Yine İlimizde; mazot desteği 75 TL/ da, gübre desteği 21 TL/ da, havza bazlı fark ödeme desteği 50 kr/ kg, sertifikalı tohum kullanım desteği 60 TL/ da ve yurt içi sertifikalı tohum üretim desteği de 0,50 TL/ kg olmak üzere Kuru Fasulye üreticilerine

2022 yılında sadece mazot- gübre desteği olarak yaklaşık 134 bin TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Vezirköprü İlçemize; 1.500 kg olmak üzere 9.000 kg tohum desteği verilecektir.

Kavak, Ladik ve Havza İlçe Müdürlüklerimizin ve üreticilerimizin talepleri Şeker tipi kuru fasulye tohumluğu yönünde olduğundan ve piyasa araştırmalarımızda bölgemize uygun sertifikalı Şeker tipi kuru fasulye tohumluğu da

2022 yılı üretim sezonunda Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzce *Kuru Fasulye Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi* kapsamında Kavak, Lâdik, Asarcık, Vezirköprü, Havza ve Bafra İlçe mahallelerinde ikamet eden, en az 2 dekar alanda Kuru Fasulye yetiştiriciliği yapacak olan üreticilerimize 1000 dekar alan için 10 ton Kuru Fasulye tohumluğu hibe edilmiş ve böylelikle ilimizde 8.917 da olan ekiliş alanımız 9.729 dekara ve 1.086 ton üretimimiz 1.277 ton'a ulaşmıştır.

Proje kapsamında Kavak, Lâdik, Vezirköprü, Havza ve Bafra İlçe mahallelerinde ikamet eden ve yukarıdaki şartlara uygun üreticilerimize, 2.500 dekar alanda uygulanmak üzere 25 ton Kuru Fasulye tohumluğu desteği yapılacaktır. Söz konusu Borsa çeşidi (Dermason) tipi tohumluk toplam 900 dekar alanda ekilecek olup; Bafra İlçemize 7.500 kg ve

bulunmadığından 2024 yılı üretim sezonunda ekilmek üzere ayrıca toplamda 16.000 kg Şeker tipi kuru fasulye tohumluğu temini yapılacaktır. Projemiz ile tesis edilecek tarlalarda kültürel işlemlerin zamanında ve tekniğine uygun olarak yapılması sayesinde İlçelerimizde geleneksel yöntemlerle (mısır, nohut ile karışık ekim) yapılan kuru fasulye tarımında karşılaşılan hastalık ve zararlılar, hasat zorluğu verim kaybı gibi etmenlerin önüne geçilerek örnek teşkil edecektir.

Proje kapsamında bugün imzaladığımız Protokolle Ziraat Odamıza teslim edeceğimiz bu makinelerle; Lâdik ilçemizde Kuru Fasulye üretim alanlarımızın artırılarak verim ve kalitenin yükseleceğini, ekim ve hasatta da önemli rol oynayacak bu ekipman sayesinde maliyetlerin azaltılacağını belirtir, üreticilerimize hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim.” dedi.

İlimiz 2023 Yılı Fındık Rekolte Tahmini

Çalışmaları Sona Erdi

2023 yılı üretim sezonunda, Samsun İline bağlı Fındık yetiştiriciliği yapılan 13 İlçede; 14.06.2023 ve 11.07.2023 tarihleri arasında ve önceden belirlenmiş olan 87 Fındık bahçesinde Çotanak Sayımı Esasına göre veriler alınarak *Fındıkta Rekolte Tahmini* arazi çalışmaları tamamlanmış ve bu kapsamda yaklaşık 450 dalda çotanak sayımı yapılmıştır.

Konuyla ilgili olarak Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekili Nail Kırmacı Başkanlığında 14.07.2023 tarihinde İl Müdürlüğümüzde yapılan toplantıda; yaklaşık bir ay boyunca sahada yürütülen Fındık Rekolte Tahmini çalışmaları görüşülerek komisyonca karara bağlanmış ve rapor halinde Bakanlığa bildirilmek üzere 2023 yılı Samsun İli

Söz konusu çalışmalara; Samsun İli ve İlçeleri Fındık Rekolte Tahmin Komisyonu'nda yer alan İl-İlçe Müdürlüklerinde görevli teknik elemanlar, Ziraat Odaları, OMÜ Ziraat Fakültesi, Ticaret Borsası, Ticaret ve Sanayi Odaları, Toprak Mahsulleri Ofisi ve Ticaret Bakanlığı Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü temsilcilerinin katılımları sağlanmıştır. Çalışmalarda Fındık çeşitlerinin oransal yoğunluğuna göre belirlenen sahil, orta ve yüksek kuşaktaki mahallelerde tespit edilen fındık bahçelerinde, işaretlenen dallarda çotanak sayımları yapılmıştır.

Fındık Rekolte Tahmin Tutanağı Komisyon üyelerince imza altına alınmıştır.

İl Müdür Vekilimiz Nail Kırmacı toplantıda yaptığı konuşmasında; Stratejik bir ürün olan Fındıkta rekolte çalışmalarının çok önemli olduğunu ve geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da titizlikle gerçekleştirildiğini söyleyerek, çalışmalara katılanlara emeklerinden dolayı teşekkür etmiş, 2023 yılının Fındık üreticileri için bereketli ve yüksek verimli bir yıl olması yönünde temennilerini dile getirmiştir.

“SEN
ÜRET
YETER”

Kuş Zararı
Teminat
Kapsamında!

Prime
%50
Devlet
Destegi

**Emeğiniz
bize emanet**

*Yeter ki sen üret Türkiye
bilgi her yerde seninle*

**TARIM ORMAN
AKADEMİSİ**

**Dijital
Tarım**
KÜTÜPHANESİ

